

UNIVERSITATEA
BABEȘ-BOLYAI

FACULTATEA DE PSIHOLOGIE
ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI”, CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
SPECIALIZARE: PEDAGOGIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ȘI PREȘCOLAR
-EXTENSIA SIGHETU MARMAȚIEI -

LUCRARE DE LICENȚĂ

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:

Conf. Univ. Dr. GLAVA CĂTĂLIN

ABSOLVENT:

DANCI IOANA GEORGIANA

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI”, CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
SPECIALIZARE: PEDAGOGIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ȘI PREȘCOLAR
-EXTENSIA SIGHETU MARMAȚIEI -

**COLABORAREA EDUCATOARE – PREȘCOLARI PREDICTOR PENTRU
DEZVOLTAREA COMPETENTELOR DE COMUNICARE
ÎN RÂNDUL PREȘCOLARILOR**

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:

Conf. Univ. Dr. GLAVA CĂTĂLIN

ABSOLVENT:

DANCI IOANA GEORGIANA

SIGHETU-MARMAȚIEI
2022

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL I.

CAPITOLULII .

CAPITOLUL III Metodologia cercetării

3.1 Scopul și obiectivele cercetării

3.2. Ipoteza și variabilele cercetării

3.3 Eșantionul de participant

3.4 Instrumente de colectare și măsurare a datelor

3.5 Eșantionul de cunoscuți

5.1 Designul cercetării

5.2 Pre-textul

5.3 Etapa experimentală

Etapa postexperimentală

CAPITOLUL IV .Analizați interpretarea datelor

CAPITOLUL V. Concluzia

Anexe

Bibliografie

INTRODUCERE

Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat „decât cu sine însuși „. Și totuși ,câteva lucruri esențiale îi fac pe toți să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu. Toți simt nevoia de recunoaștere și de acceptare. Toți caută un sprijin adult și chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia, pe măsura ce își dezvoltă încrederea în sine și dobândesc propria experiență . Copiii își dezvoltă treptat „capacitățile de informare – procesare – numite inteligențe ” – care să le permit să soluționeze sau să creeze produse.

Realizarea sarcinilor și a obiectivelor învățământului preșcolar depinde în mare măsură de calitățile și competențele educatoarei . Prin tot ce întreprinde , prin personalitatea sa , educatoarea reprezintă un model pentru copil , un sprijin pentru familie , potrivit parteneriatelor de dialog , educatoarea trebuie să comunice .

Una dintre cele mai importante funcții ale comunicării este realizarea a ceea ce se numește în literatură de specialitate competența de comunicare .Termenul este definit de etnografii comunicării , care văd necesară depășirea competenței lingvistice. Astfel dacă desemnează cunoașterea limbii , a sistemului lingvistic , acest lucru nu este suficient pentru a comunica . Trebuie să ne folosim și de context , pentru că nu vorbim în același mod cu toți interlocutorii pe care îi întâlnim .

În procesul instructiv-educativ limbajul constituie atât mijloc de comunicare cât și mijloc de cunoaștere. Prin limbaj se transmit cunoștințe lărgind orizontul copiilor cu reprezentări noi. În cazul lipsei de comunicare sau a imposibilității de a comunica, personalitatea preșcolarului are de suferit, dezvoltarea fiind lentă, ceea ce defavorizează relațiile cu mediul, cu cei din jur.

Vorbirea la vârsta preșcolară este esențială, deoarece copilul poate fi educat ușor, prin cuvânt se contribuie la dezvoltarea lui intelectuală. Prin intermediul limbajului, copilului i se oferă posibilitatea să gândească, să compare, să analizeze, să clasifice și să concluzioneze. Toate acestea favorizează dezvoltarea vocabularului, a modului de exprimare.

Pentru eficientizarea actului didactic, pentru a oferi preșcolarilor posibilitatea de a-și îmbogăți vocabularul, modul de exprimare, noi educatoarele avem menirea de a cunoaște mai întâi bagajul de cunoștințe al preșcolarilor la intrarea în grădiniță, pentru a ne adecva comunicarea la nivelul experienței de cunoaștere și lingvistică a copiilor.

Un prilej deosebit de a comunica cu copii, de a le cunoaște unele particularități de vorbire și de a ne da seama de claritatea și cursivitatea în vorbire este momentul de dimineațăcând aceștia sosesc la grădiniță. Această parte a zilei în care au loc activitățile de dezvoltare personală cât și activitățile alese de copii ne creează condiții să conversăm cu fiecare.

Cunoscând aceste lucruri și dorind să le aprofundez m-am hotărât să-mi aleg această temă pentru cercetare .Am căutat material necesare pentru această lucrare, documentându-mă și cred că voi reuși să-mi îmbogățesc cunoștințele legate despre dezvoltarea competențelor de comunicare la nivelul preșcolarilor .

CAPITOLUL I. COMUNICAREA ÎN ETAPA PREȘCOLARĂ

I.1. Comunicarea- delimitări conceptual

Instituțiile de învățământ caută să angajeze profesioniști care pot comunica, gândi și învăța pe tot parcursul vieții, „pot demonstra atitudini și comportamente pozitive, responsabilitate și adaptabilitate și sunt capabili să lucreze împreună cu alți pedagogi și angajați ai instituției” (Pânișoară, 2015, p. 363). Comunicarea didactică presupune un spectru divers de comportamente: mimică, gesturi, comunicare verbală, intervenții sociale și culturale etc. Se va ține însă cont de dezechilibrul dintre potențialul și modalitățile de comunicare ale profesorului și ale preșcolarului. Cadrul didactic se confruntă cu preșcolarii aflați în procesul de formare cu posibilități de comunicare limitate. Numeroasele blocaje apărute în timpul activității se datorează „dezechilibrului dintre potențialul comunicării cadrului didactic și dificultățile întâmpinate de preșcolari. Greutățile de comunicare ale preșcolarului necesită mult suport din partea cadrului didactic, care trebuie să fie atent la toate reacțiile și semnele preșcolarului” (Orțan, 2005, p. 145).

Există mai multe definiții ale competenței de comunicare , pe care Ion – Ovidiu Pânișoară le descrie în cartea sa , ”Comunicarea eficientă ”,și anume :

- După Parks 1912 , ,, competența de comunicare reprezintă gradul în care indivizii satisfac scopurile pe care și le-au pus în interiorul limitelor situației sociale , fără să – și riște abilitățile ori oportunitățile de a urmări alte scopuri de a urmări alte scopuri , mai importante din punct de vedere individual .

- Pentru Joseph DeVito 1957, competența de comunicare se refera ,, la propriile cunoștințe asupra mai multor aspect sociale ale comunicării”.Autorul face referire la o comparatie pe care o considerăm utilă pentru înțelegerea termenului :învățăm competența de comunicare în mod asemanător cu învățarea felului în care se mănâncă cu furculița și cuțitul , observându- i pe ceilalți , prin instrucțiuni oferite explicit , prin încercare și eroare .

- Conform teoriei lui Spitzberg și Cupach 1984 ,aceasta competență se referă la abilitatea de a demonstra comunicarea potrivită într-un context dat .Pentru a putea utiliza perspectiva celor doi autori , este evident că trebuie să identificăm elementele componente ale comunicării potrivite . S-a

stabilit că fiecare act de comunicare competent trimite spre prezentarea unei exprimări care să poată fi înțeleasă , afirmarea unor propoziții de cunoaștere , stabilitatea unor relații sociale corecte , relevarea experienței vorbitorului .

- În contrast cu aceste conceptualizări , McCroskey &co 1933,Văd competența de comunicare ca fiind distinctă de caracter /performanță :,Componenta de comunicare necesită nu doar abilitatea de a performa în mod adecvat comportamentele corecte de comunicare , în același timp , ea necesită înțelegerea acelor comportamente și abilități cognitive care fac posibilă alegerea între comportamente .”

Pentru un cadru didactic, comunicarea constituie principalul instrument de lucru cu copiii preșcolari, de la venirea lor în grădiniță până la plecarea la școală. În permanență trebuie să avem în vedere particularitățile comunicării didactice, acestea conducând spre realizarea feedback-ului din partea copiilor de vârstă preșcolară.

Prin comunicare deschidem porțile devenirii umane a copilului preșcolar, prin comunicarea permanentă cu ei ajungem în situația de a-i descoperi și redescoperi, avem posibilitatea de a găsi noi căi de a-i modela, de a le remodela personalitatea și de a organiza activități de învățare în care să putem să obținem obiectivele propuse.

La vârsta preșcolară când copilul este încă dependent de părinți , educatoare și alte persoane din jur, consecvența în acțiunile noastre față de el, comunicarea realizată la cele mai înalte standarde duce la dezvoltarea copilului preșcolar, astfel acesta atinge pragul proximei dezvoltări.

Comunicarea ne dă posibilitatea ca munca noastră educativă să aibă continuitate, aceasta constituind un punct marcant în dezvoltarea personalității preșcolarilor. Limbajul îi oferă copilului posibilitatea de a se descurca cu ușurință în mediul care-l înconjoară. Dobândind corect de la vârsta preșcolară această capacitate i se deschid larg porțile spre integrarea socială de mai târziu, deoarece are posibilitatea de a-și exprima gânduri, impresii, păreri, cerințe își manifestă trăirile afective.

Comunicarea apare într-o situație dată, într-un anumit context, care se deosebește de altul. Aceasta înseamnă ca elementele constitutive ale procesului de comunicare, participanții, diferă în funcție de situații. Contextul în care apare comunicarea poate fi: interpersonal, în grupuri mici, organizațional, public, de masă, intercultural, familial, în domeniul sănătății sau politic. Natura comunicării se schimbă și este influențată de context.

Comunicarea verbală (CV). Acest tip de comunicare este codificată și transmisă prin enunțuri care au la bază unitatea minimală, semnificativă numită cuvânt. Comunicarea verbală este orală sau scrisă, iar canalele sunt deci auditive și sau vizuale; ambele tipuri fiind la fel de frecvente. Comunicarea scrisă poate include și alte forme sau manifestări ale comunicării interumane: comunicare lateralizată, publică, referențială, atitudinală, la fel cum comunicarea orală poate subscrie și comunicarea intrapersonală, publică, subiectivă etc. Științele lingvistice și nonlingvistice au fost preponderent interesate în cerceterea comunicării scrise și mai puțin interesate în cerceterea comunicării orale. În lumea științifică contemporană, dat fiind cerințele societății actuale, accentul se mută, însă, tot, mai mult pe cercetarea comunicării, elaborându-se în acest scop tot mai mult tehnici de observare și interpretare a comunicării orale.

Comunicarea paraverbală (CPV). Comunicarea paraverbală este o comunicare inferentă pentru că se asociază și se suprapune comunicării verbale prin forme de manifestare cu semnificații aparte, cum ar fi

caracteristicile vocii (care dau informații despre genul natural al emițătorului, despre vârstă, despre starea de spirit, veselă, tristă, fals neutru, vagă, etc.), caracteristicile de pronunție (care dau informații despre gradul de educație, capacitatea de comunicare și de control al gândirii prin limbaj, zona de proveniență, intensitatea, ritmul, tempoul, calitățile vocii, pauzele(umplute sau nu de vocale neutre). Referindu-ne la pauzele în vorbire, menționăm că o formă a acestora este tăcerea. Din punct de vedere didactic, manifestarea comunicării didactice numită tăcere este un element deloc de neglijat. Comunicarea paraverbală, deși inferentă comunicării verbale, poate fi exploatată pentru schimbarea semnificației mesajelor, de exemplu cuvântul „scrieți” poate avea inflexiuni care-i conferă diverse semnificații modale-poruncă, rugămintă, îndemn, implorare etc. și care pot declanșa de răspuns diverse: executare, ignorare, etc.

Comunicarea nonverbală (CNV). Informația codificată verbal poate fi însoțită și de elemente de kinezică, proxemică, mimică, pantomimă, gestică atât din partea emițătorului, cât și a receptorului. Specialiștii agreează tot mai mult ideea că o parte din achizițiile noastre fundamentale de comportament, învățate intuitiv sunt forme de comunicare ale efectelor și emoțiilor. Privirea, orientarea corpului, distanța dintre protagoniștii unei comunicări, aprecierea acestei distanțe în vederea începerii, susținerii sau terminării unei comunicări etc. sunt forme ale comunicării nonverbale care se dezvoltă în timp și care și care ne însoțesc în toate situațiile, în societate, la școală, acasă. Fără aceste forme complementare de comunicare, individul, se pare, nu și-ar putea exercita în conformitate cu sine, nici forma primordială de comunicare, cea verbală. Se consideră, de exemplu, că există un număr de câteva mii de gesturi, dar puterea lor de a semnifica și de a comunica înțelesuri este redusă, având o putere redusă de generalizare. Aceste forme complementare au fost studiate și clasificate, după modul de manifestare. Există mai multe asemenea clasificări. Luând în considerare relația profesor-elev și funcțiile pedagogice ale actului de predare-învățare, A. Bellak stabilește o primă structurare a comunicării neverbale, dar complementară și analogică celei verbale.

Comunicările para-și nonverbale pregătesc terenul pentru mesajul verbal. Elevul are sentimentul importanței conținutului ce i se propune, transmis de profesor concomitent cu mesajul verbal al demonstrației, dar decodificat mai rapid.

O comunicare complexă, convergentă, ușurează îndeplinirea unor sarcini diferite. Exemplu: verbal se oferă o explicație clasei, paraverbal sunt atenționați cei neatenți, prin ridicarea tonului și nonverbal se solicită caietul unui elev pentru a verifica o informație oferită anterior).

Folosirea mai multor canale în transmiterea mesajului facilitează prelucrarea și reținerea unei mari cantități de informații și în același timp, sporește varietatea și atractivitatea actului de comunicare. Exemplu: o lecție prezentată exclusiv verbal, fără nicio modificare a intensității, ritmului, tonalității, blochează recepția auditivă).

Combinarea variată și convergentă a mesajelor verbale, para- și nonverbale, poate reprezenta, nu de puține ori, un spor de claritate și prin aceasta, economie de timp. Exemplu: în explicarea noțiunii de dreptunghi, profesorul arată elevilor un dreptunghi.

I.2. Bariere în actul comunicării

Diferențele de percepție: Modul în care privim noi lumea este influențată de experiențele noastre anterioare, astfel ca persoane de diferite vârste, naționalități, culturi, educație, ocupație, sex, temperamente, etc. vom avea alte percepții și vor recepta situațiile în mod diferit.

Concluzii grabite: Adeseori vedem ceea ce dorim să vedem și auzim ceea ce dorim să auzim, evitând să recunoaștem realitatea în sine. Aceasta ne poate duce la ceea ce se spune "face doi plus doi să dea cinci".

Stereotipii: Învațând permanent din experiențele proprii vom întâmpina riscul de-a trata diferitele persoane ca și cum ar fi una singură: "daca am cunoscut un inginer (sau student, maistru, vânzător, etc) i-am cunoscut pe toți".

Lipsa de cunoaștere: Este dificil să comunicăm cu cineva care are o educație diferită de a noastră, ale cărui cunoștințe asupra unui subiect de discuție sunt mult mai reduse.

Lipsa de interes: Una din cele mai mari bariere ce trebuie depășite este lipsa de interes a interlocutorului față de mesajul dumneavoastră. Trebuie să vă așteptați și la această posibilitate: oricum sunteți mai interesați de problemele noastre decât de ale altora. Acolo unde lipsa de interes este evidentă și de înțeles, trebuie să acționați cu abilitate pentru a direcționa mesajul dumneavoastră astfel încât să corespundă intereselor și nevoilor celui ce primește mesajul.

Emoții: Emotivitatea emițătorilor și receptorilor de a da mesaje poate fi deasemenea o barieră. Emoția puternică este răspunzătoare de blocarea aproape completă a comunicării.

I.3. Abilități de comunicare la vârsta preșcolară

Copilul folosește vorbirea în fiecare zi, în fiecare clipă a vieții sale pentru elaborarea și comunicarea propriilor gânduri, pentru formularea cerințelor, trebuințelor, a bucuriilor și necazurilor, în organizarea vieții și activității lui. Comunicarea preșcolarilor este simplă, aceasta manifestându-se în cuvinte puține, propoziția fiind folosită mai târziu. Metodicile de dezvoltare a vorbirii evidențiază necesitatea îmbunătățirii comportamentului social al copilului, prin optimizarea capacităților de relaționare cu semenii. În cadrul acestor relații, un rol hotărâtor revine disponibilităților comunicative. „Actul comunicării presupune un proces mult mai complex decât cel al vorbirii, motiv pentru care educarea capacităților comunicative este distinctă de educarea capacităților de vorbire și ulterioară dezvoltării acestora. Capacitățile de comunicare sunt puse în evidență întotdeauna într-un context relațional în care partenerii își schimbă rolurile între ei, (Mitu & Antonovici, 2005, p. 200).

Pentru o comunicare eficientă, educatorul utilizează diverse metode de interacțiune, care stau la baza comunicării. Preșcolarul posedă informații dobândite dintr-o varietate de surse, dintre care enumerăm și internetul, iar sistemul acesta de surse informaționale la care participă preșcolarii pare să se transforme dintr-o provocare pentru grădiniță într-o alternativă la aceasta. Dincolo de accentul informațional, aspectul formativ și motivațional se manifestă zi de zi. „Unul dintre obiectivele importante ale sistemului de învățământ este acela de a-l pregăti pe preșcolarul pentru viață, pentru cerințele situate dincolo de grădiniță. Comunicarea și interacțiunea sunt prezente în experiența cotidiană a fiecăruia, de aceea, cultivarea spiritului de cooperare devine un factor favorizant în inserția socială a persoanei, (Pânișoară, 2015, p.362). Însușindu-și limba, copilul dobândește mijlocul prin care poate realiza comunicarea cu cei din jur în forme superioare, poate ajunge la cunoașterea tot mai deplină a realității obiective. Imposibilitatea de a comunica prin limbaj ar produce o stagnare în dezvoltarea

personalității copilului, ar modifica relațiile lui cu oamenii, cu realitatea înconjurătoare, l-ar singulariza și împiedica în mare măsură să participe la o activitate sau alta, dacă nu s-ar organiza o muncă instructiv-educativă specială. „În procesul didactic, prin intermediul limbajului se realizează transmiterea cunoștințelor, lărgirea orizontului cu noi reprezentări. În consecință, limbajul poate fi privit din două puncte de vedere, pe de o parte ca mijloc de comunicare și pe de altă parte ca mijloc de cunoaștere. Pe măsură ce își însușește vorbirea, copilul poate fi educat mai ușor(Borteanu et al., 2009, p.).

Prin intermediul cuvântului, de exemplu, se contribuie la educarea lui intelectuală. Cuvântul sub formă de întrebare sau adresare directă, îl face pe copil să gândească, să analizeze, să compare, să clasifice, să tragă concluzii, să se ridice la generalizare. „Punând mereu în fața copilului probleme ce se cer rezolvate, prin cuvânt îl învățăm să se străduiască mintal, să găsească un răspuns. În acest mod se contribuie la dezvoltarea concomitentă a gândirii și limbajului, la creșterea capacităților de cunoaștere, la lărgirea sferei de cunoștințe, la dezvoltarea vocabularului, la mărirea posibilităților de exprimare, etc., (Boca-Miron, 2002, p.5). Cu ajutorul cuvântului, educatoarea contribuie și la educația estetică a copilului. Dezvăluindu-i prin cuvinte frumosul din natură, viață și societate, educatoarea îi învață pe copii să vadă frumosul, să-l înțeleagă, să-l iubească și să-l folosească în viața de toate zilele. Prin urmare, folosind limba ca un mijloc puternic de educație intelectuală, morală și estetică, „educatoarea realizează instruirea și educarea copiilor, le dezvoltă vorbirea, necesară în procesul de comunicare și de cunoaștere a vieții înconjurătoare și, în același timp, le perfecționează exprimarea, corectându-le pronunția, le îmbogățește vocabularul și îi ajută să-și însușească în mod practic structura gramaticală a limbii., (Varzani, 1971, p.9). La vârsta preșcolară se observă o dezvoltare intensă a sensibilității tuturor analizatorilor. În măsura în care percepția devine mai cuprinzătoare, mai exactă și mai variată și reprezentările copiilor sunt mai precise, mai clare, mai bogate în conținut. Dezvoltarea capacității de a opera cu reprezentările mărește treptat capacitatea de a opera cu noțiunile, care la această vârstă au, de asemenea, un conținut concret. Gândirea operează cu materialul furnizat direct de senzații, percepții, reprezentări. Concomitent cu dezvoltarea intensă a percepțiilor, a reprezentărilor și a gândirii, în cursul preșcolarității se manifestă și alte procese psihice de cunoaștere ca memoria și imaginația, care se diferențiază și se constituie ca procese psihice de sine stătătoare. Toate aceste transformări sunt legate de dezvoltarea limbajului copiilor care înregistrează modificări calitative și cantitative însemnate.

Odată cu integrarea lor în sistemul de educație formală, abilitățile lor de comunicare înfloresc, iar preșcolarii devin din ce în ce mai încrezători în capacitatea lor de utilizare a limbajului. Abilitățile de vorbire și de limbaj ale unui copil îi permit acestuia să comunică idei celor din jur, să-și împărtășească gândurile și să-și exprime emoțiile.

La vârsta de 3 - 4 ani, limbajul său păstrează un pronunțat caracter situativ, comunicările din timpul jocului sunt reduse, nu înțelege prea bine indicațiile verbale care i se dau. Apoi în anii următori se dezvoltă limbajul, în această perioadă se acumulează cam 50 de cuvinte pe lună. Spre vârsta de 5 ani se conturează o modalitate psihocomportamentală nouă, și anume formarea limbajului interior, care va constitui o cotitură esențială pentru dezvoltarea psihică a copilului. La vârsta de 5-6 ani, temperamentul preșcolarului poate influența exprimarea abilităților de comunicare. De exemplu, un copil timid poate refuza comunicarea în anumite contexte. Lasând la o parte temperamentul copilului, există mai multe arii de dezvoltare. La vârsta de 5-6 ani, temperamentul preșcolarului poate influența exprimarea abilităților de comunicare. De exemplu, un copil timid poate refuza

comunicarea în anumite contexte. Lasând la o parte temperamentul copilului, există mai multe arii de referință care trebuie atinse.

Surse

Revista de pedagogie nr 5 , Bucuresti - Brișcan ,A.Manta (1988)

Introducere în psihologia preșcolară –Ed. Dacia Educațional , Cluj -Napoca

Ariile de vorbire și limbaj sunt împărțite de către logopezi în șapte categorii diferite, dar toate la fel de importante: **audiția, limbajul receptiv, limbajul expresiv, exprimarea orală sau vorbirea, fluentă, dezvoltarea cognitivă și comunicarea pragmatica.**

Audiția: Audiția reprezintă dezvoltarea abilităților de ascultare. Copii de 5-6 ani au această arie deja dezvoltată și sunt capabili să asculte și să rețină **cântecul** sau poezia preferată. Ei învață în continuare să fie ascultători atenți, ca membri ai unui auditoriu. Modelarea abilităților de **ascultare** la această vârstă, atunci când copiii vorbesc cu tine, este foarte importantă.

Limbajul receptiv: ceea ce înțelege copilul

Abilitățile de limbaj receptiv sunt esențiale pentru înțelegerea și urmărirea instrucțiunilor date de adulți. Copiii de 5-6 ani înțeleg mai mult decât pot exprima în cuvinte, vocabularul lor fiind compus din 5.000 până la 20.000 de cuvinte. Ei înțeleg rimele și își manifestă relativ ușor interesul pentru povești.

Preșcolarii sunt capabili să înțeleagă glume, râd la ele și adoră să le spună **ghicitori**. Ei au dobândit deja anumite competențe sociale și pot face diferența între a fi rugat să facă ceva și a se spune să facă un anumit lucru.

Limbajul expresiv: ceea ce spune copilul

Copiii de grădiniță știu cum și când să folosească **timpul trecut, prezent și viitor** pentru a descrie anumite evenimente, în timp ce povestesc. În general, ei folosesc propoziții sau fraze lungi de cel puțin opt cuvinte. În egală măsură, preșcolarii sunt capabili să ofere descrieri detaliate ale obiectelor și evenimentelor.

Preșcolarii vorbesc în fraze complexe și sunt în măsură să îți prezinte pe scurt obiectele din clasă, după modelul "arată și descrie". Copiii de grădiniță sunt de asemenea capabili să dea răspunsul la întrebări de genul "Bună, ce faci?".

Vorbirea: exprimarea orală, formarea corectă a cuvintelor și a sunetelor

Vârsta de 5-6 ani este foarte importantă pentru dezvoltarea vorbirii și a articulării cuvintelor (**pronunția**). Este mai important să corectezi erorile de vorbire la această vârstă și să îi explici modelul corect de vorbire

Surse

www.wikipedia.ro

Unii preșcolari se pot lupta cu pronunția anumitor consoane sau grupuri de litere. **Vorbitul peltic** sau **sâsâit** este foarte frecvent la această vârstă și se datorează felului în care copilul își plasează limba în gură. Nu trebuie să îți faci griji dacă băiețelul sau fetița să vorbească așa

Majoritatea copiilor scapă de vorbitul peltic înainte să împlinescă șapte ani.

Fluența și problemele de fluență

Copiii de 5-6 ani au diferite probleme de fluență. Mulți se bâlbâie, dar acest lucru nu trebuie să te îngrijoreze. Vocabularul preșcolarilor se îmbogățește într-un ritm foarte rapid, creierul lor procesând mult mai multă informație decât cea rostită pe gura. Alți copii repetă silabele într-un cuvânt. Această problemă se rezolvă în

general de la sine și este necesară terapia. Dacă copilul tău se poticnește des atunci când pronunță cuvintele, repetând primul sunet sau dacă volumul vocii i se schimbă atunci când se bâlbâie, este bine să consulți un logoped, pentru corectarea erorilor înainte ca acestea să devină un obicei.

Dezvoltarea cognitivă: înțelegerea conceptelor

Dezvoltarea cognitivă în perioada grădiniței este un proces obositor pentru preșcolari și poate afecta abilitățile lor de vorbire.

În general, copiii de grădiniță pot diferenția și numi zilele săptămânii. Ei pot identifica cel puțin șase culori și trei forme geometrice de bază. Totodată, fac diferența între diferite secvențe de timp (de exemplu, prima, a doua și a treia) și își folosesc imaginația pentru a crea povești în detaliu și pot intra în rolul povestitorului sau al unui alt personaj.

Sursa

Revista învățământului primar și preșcolar

La această vârstă, dezvoltarea limbajului poate fi susținută prin folosirea papușilor sau a costumelor. Copiii din ultimul an de grădiniță ar trebui să fie capabili să își spună **numele complet, adresa unde locuiesc, vârsta și data nașterii**. Totodată, ei încep să organizeze în categorii obiectele.

Comunicarea pragmatică sau abilitățile de comunicare socială

Copiii de 5-6 ani sunt capabili să poarte conversații cu alți copii de aceeași vârstă sau cu adulți. Ei pot șopti și folosi diferite intonații în mod corect. Totodată, încep să înțeleagă perspectiva din povestirile simple și știu că trebuie să includă detalii de baza, atunci când povestesc ceva, pentru a se face înțeleși. Ei învață să citească expresiile faciale și devin mai animați atunci când împărtășesc vești. La această vârstă, ei știu să folosească întrebările corect pentru a obține informațiile de care au nevoie.

Ariile de vorbire și limbaj sunt împărțite de către logopezi în șapte categorii diferite, dar toate la fel de importante: audiția, limbajul receptiv, limbajul expresiv, exprimarea orală sau vorbirea, fluența, dezvoltarea cognitivă și comunicarea pragmatică.

SURSE Introducere în pedagogia preșcolară, Glava C, Cluj

I.4. Formarea capacităților de comunicare la copiii de vârstă preșcolară

Capacitatea de a comunica eficient este esențială pentru realizarea tuturor activităților cotidiene, prin utilizarea simbolurilor ce reprezintă concepte, „joacă un rol fundamental în dezvoltarea capacităților de cunoaștere, de gândire, a logicii și a raționamentului; reprezintă o premisă a procesului de construire a relațiilor interpersonale și de integrare socială. Preșcolaritatea oferă câmp larg de evoluție, stimularea capacităților de comunicare se constituie ca finalitate majoră a ei și condiție importantă pentru ceea ce s-ar putea numi nivel de maturizare optimă pentru debutul școlarității” (Niculescu & Lupu, 2007, p.49).

De la vârsta de 3-4 ani începe să se pună în act capacitatea copilului de a-și modela oferta în funcție de partener (copii mai mici, copii mai mari, adulți, vârstnici). „Capacitățile de comunicare verbale, nonverbale și paraverbale ce țin de politețea relației și exprimării sunt achiziții relativ târzii. În etapa preșcolară se continuă, fără însă a se încheia, procesul însuși pragmaticii conversaționale. O importanță deosebită în dezvoltarea personalității are capacitatea de comunicare cu semenii. Anume în condițiile comunicării cu alți copii preșcolarul

simte permanent necesitatea realizării în activitatea practică a normelor, regulilor însușite. În cadrul grupei preșcolarul primește o apreciere a conduitei sale. La vârsta de 4-5 ani copilul se reține de la îndeplinirea acelor acțiuni care vor fi apreciate negativ de semenii săi., (Șchiopu, 1997, p.68).

Comparând capacitatea de comunicare a unui copil în grupa medie (4-5 ani) cu cel al unuia din grupa mare (5-6 ani) se constată diferențe majore. Copilul din grupa mijlocie este mai reținut, are un vocabular mai sărac, gesticulează mai mult. De asemenea, gradul de înțelegere a mesajelor crește și copilul începe să învețe o serie de forme de politețe pe care le reproduce cu plăcere. Atenția și capacitatea de concentrare în procesul de comunicare cresc de la 5-7 minute la preșcolarul mic, la 20-25 minute la preșcolarul mare. „Exprimarea verbală în procesul de comunicare înregistrează sub toate aspectele mari progrese. Comunicarea se nuanțează, existând un anumit stil de comunicare între copil și educator, între copil și altul, între copil și părinte. Comunicarea verbală forțează inteligența la o ordonare complexă a datelor ce se comunică. Capacitatea de a comunica cu cei din jur, de a folosi limbajul este o achiziție importantă pe care se bazează însușirea unor abilități de maximă importanță pentru activitatea desfășurată în grădiniță., (Racu, 2010, p.14). Stilul de a comunica diferă și în funcție de personalitatea fiecărui copil. Un timid va vorbi mai puțin, mai rar, cu voce tremurândă, va privi în altă parte decât spre cel cărui îi vorbește. „Dimpotrivă, un copil „îndrăzneț” va spune totul fără nici o reținere, privind spre interlocutor., (Racu, 2010, p.17). La vârsta preșcolară copilul se include în relații de contact mai largi cu maturii și, în deosebi, cu semenii săi. Interacțiunea intensă cu alți oameni cere de la copil însușirea pe deplin a mijloacelor de comunicare, în special a vorbirii active. În copilăria preșcolară se dezvoltă și funcțiile vorbirii. Una din funcțiile de bază ale vorbirii, care se dezvoltă la vârsta preșcolară, este funcția de comunicare. Această funcție este caracteristică și pentru copilăria fragedă, însă capacitatea de comunicare poartă acum un caracter situativ. „Are loc trecerea treptată de la caracterul situativ la comunicarea contextuală, prin intermediul căreia copilul descrie diverse situații, întâmplări. La vârsta preșcolară superioară începe dezvoltarea capacității de comunicare explicative. Dezvoltarea acestei funcții cere de la copil un nivel mai înalt de dezvoltare psihică, în cele din urmă fiind un stimulent puternic pentru această dezvoltare., (Lavric, 1992, p.12).

Capacitatea de comunicare cu adultul și semenii influențează asupra dezvoltării preșcolarului. La etapa jocului pe roluri începe cooperarea copilului cu semenii. „Comunicarea și contactul emoțional cu omul matur și cu semenii mărește activismul general al copilului, și ca urmare, activismul cognitiv. Pentru copil la această etapă de dezvoltare psihică încă nu este formată activitatea teoretică și conștiința este prezentă înainte de toate în formă de acțiune., (Racu, 2010, p.13).

Capacitatea de comunicare permite diferențierea situației comunicative, înțelegerea altor oameni în situațiile de comunicare și pe această bază creându-și propriul comportament. În condițiile contemporane sunt evidențiate diferite tipuri de dificultăți în comunicare la copii. De exemplu, ele se manifestă: în neformarea formelor de bază de comunicare; transferul ierarhiei scopurilor comunicării; micșorarea necesității în comunicare sau în acțiune. Pe lângă dificultățile menționate în sfera comunicativă, se mai indică și faptul că insuficiența mijloacelor verbale comunicative limitează posibilitățile de interrelaționare a copiilor și devine un obstacol în activitatea de joc. „Situația normativă ca un indice al culturii reprezintă o formațiune în care se realizează schimbarea formelor naturale de activism în culturale. Nimerind într-o situație de comunicare cu adultul sau semenii (la grădiniță, afară, în transport etc.), copilul cu abilități comunicative dezvoltate va înțelege care sunt indicii externi ai acestei

situații și conform căror reguli trebuie să acționeze. În cazul apariției unei situații conflictuale sau tensionante un așa copil găsește modalități pozitive de schimbare a ei. În acest mod se anihilează problema particularităților individuale ale partenerilor de comunicare, a conflictelor și altor manifestări negative., (Șchiopu, 1997, p.143).

Dezvoltarea corectă a capacităților comunicative lasă o amprentă asupra dezvoltării cognitive, afective, volitive și psihice a copilului. În afară de comunicare nimic nu poate influența atât de puternic asupra procesului socializării a preșcolarului. „Capacitățile de comunicare ce necesită a fi formate la preșcolari vizează: capacitatea de a asculta activ; de a formula întrebări relevante; de a reformula anumite enunțuri pentru a le face inteligibile pentru semenii; de a susține discuții libere cu preșcolarii, părinții și orice alt interlocutor, adaptând limbajul în raport cu interlocutorul; de a selecta secvențe informative și acționale prin rapoarte la specificul vârstei. Este foarte important exemplul oferit de către educatoare în modul de a comunica în mod curent: să ofere modele de exprimare corectă, folosind cuvinte bine articulate, cu un ritm și intonații pozitive, cu pauze și accente corespunzătoare conținutului de idei și mesajului transmis, formule de salut și de adresare etc., (Racu, 2010, p.16). Formarea capacităților de comunicare ocupă un loc prioritar în grădiniță. Din acest punct de vedere se cere crearea unui mediu cultural activ, stimulat, prin punerea la dispoziția copiilor în grupă, în aria de stimulare „bibliotecă”, a unor materiale specifice: cărți, caiete, reviste pentru copii, instrumente de scris, casete audio și video etc.

În vederea formării eficiente a capacităților de comunicare la preșcolari se necesită identificare și implementarea de către educatori a celor mai relevante tehnologii didactice. În accepțiunea lui Cucuș (1996), termenul de tehnologie didactică poate primi două accepțiuni: „ansamblul mijloacelor audio-vizuale utilizate în practica educativă; ansamblul structural al metodelor, mijloacelor de învățământ, al strategiilor de organizare a predării/învățării, puse în aplicație în interacțiunea dintre educator și educat, printr-o strânsă corelare a lor cu obiectivele pedagogice, conținuturile transmise, formele de realizare a instruirii, modalitățile de evaluare., (p.80). În lingvistică a fost intuită necesitatea unei teorii a dialogului, au fost cercetate trăsături definitorii ale dialogului direct și oral, rolul semnificativ al producerii și receptării, modificările, ezitățile, întreruperile în constituirea dinamică a enunțurilor dilogate și rolul contextului în interacțiunea unor cuvinte izolate folosite ca replici în conversație, importanța unor aspecte ale situației în interpretarea sensului unor mesaje, în schimburile interpersonale, atitudinile, rolul importanței în comunicarea de tip dialogat, contribuția semnelor non-lingvistice în înțelegerea mesajelor care circulă între două persoane. „În domeniul psihologiei s-a remarcat importanța dialogului oral, a percepției vizuale între interlocutori în actul dialogat, recurgerea la aluzii în strategia înțelegerii mesajelor, unele tehnici contextuale definitorii pentru comunicarea orală concretă, sau înlocuirea enunțului verbal prin elemente gestuale., (Duțu, 1997, p.11).

Dialogul se organizează și se desfășoară pe baza unor reguli și strategii: regula adaptării la partener, adaptarea la contextul comun, urmărirea temei propuse, ascultarea partenerului, inhibarea replicii în favoarea partenerului. Dinamica dialogului rezultă din organizarea sa discretă secvențială, din schimbul alternativ de replici, pendularea dialectică între respectarea/încălcarea regulilor/normelor, constrângerea și libertatea faptelor de limbaj. „La nivelul participanților și al interacțiunii acționează dinamicele semnelor/indicilor reglatori în deschiderea, menținerea, încheierea, redeschiderea dialogului, ca: privirea, direcția și întâlnirea dintre priviri, precum și semnele corporale: gesturi cu mâna, mișcări ale capului, mimica, postura, conduita generală a auditorului., (Duțu, 1997, p.28).

Structura formală a mesajelor în dialog vizează în primul rând „componenta verbală organizată în niveluri ierarhice: la nivel fonetic, segmental și suprasegmental, s-au analizat tonul și timbrul vocii, amplitudinea, intensitatea vocii,, (Duțu, 1997, p.33).

Suntem de părere că procesul de formare a capacităților de comunicare la copiii de vârstă preșcolară se derulează eficient în cazul în care sunt respectate „următoarele condiții psihopedagogice:

1) Capacitățile de comunicare sunt formate în cadrul tuturor ariilor curriculare: Dezvoltarea limbajului și a comunicării; Dezvoltarea personală, educația pentru familie și viața în societate; Științe, cunoașterea mediului și cultura ecologică; Educația fizică și educația pentru sănătate; Educația prin arte.

2) Activitățile didactice sunt îmbinate eficient cu cele extradidactice, ambele axate pe formarea la preșcolari a capacităților comunicative.

3) Intervențiile psihopedagogice sunt raliat la particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor. La toate activitățile ce urmăresc formarea capacităților de comunicare, trebuie să se țină cont de faptul că acestea nu depind doar de suma cuvintelor, expresiilor gramaticale, ci și de creativitate, de utilizarea modurilor digitale de îmbinare a acestora, ca unități de informare, pentru a realiza o exprimare corectă, adecvată intenției de comunicare,, (Ibolya, 2010, p.55).

În general, copiii de 6-7 ani stăpânesc bine principalele reguli și strategii ale dialogului, faptul că acesta presupune prezența a cel puțin doi parteneri, orientați unul către celălalt, între ei având schimbul alternativ al replicilor (Duțu, 1997). Spre deosebire de copilul preșcolar de vârstă mică care construiește întrebarea fără a folosi formule speciale, ci doar cu ajutorul intonației specifice, copii preșcolari de vârstă mare apelează la formule speciale de rugămintă, însoțind cererea, ca: te rog și te rog frumos. De asemenea, se observă capacitatea de utilizare a tuturor modurilor și timpurilor, în funcție de gradul de educare a comunicării verbale și de stăpânire a flexiunii verbale. Pentru construirea dialogului, educatorul mai mult ca alt inițiator de dialog trebuie să ia act de condiții ale comunicării și să desfășoare o susținută și temeinică activitate în scopul formării la copii săi a capacității de comunicare (Ibolya, 2010).

Preșcolarul știe să țină seama de statutul și rolul social al partenerului cu care discută. De asemenea, selecția adecvată a mijloacelor verbale, structura sintactică cu particularitățile ei concretizate în sintaxa dialogată și sintaxa mixtă, configurația fonetică, elementele de natură nonverbal și paraverbală argumentează existența unei capacități superioare de adaptare la contextual situațional, copiii știu să țină seama, în desfășurarea interacțiunii verbale, de locul, timpul și situația specifică (activitate și joc).

Potrivit lui Farca și colaboratorii (2010), abilitățile educatoarei sunt următoarele:

❖ *O bună pregătire pedagogică* - pentru o educatoare nu este suficientă pregătirea teoretică, aceasta este necesar să pună în practică toate cunoștințele teoretice însușite pentru a realiza activități de învățare clare, adecvate și de a crea relații pozitive cu copiii, pentru ca aceștia să fie dornici de a respecta regulile și normele sociale.

❖ *Abilități de comunicare* – când vorbim de abilitatea de comunicare nu ne gândim doar la capacitatea de a putea vorbi ci disponibilitatea de care dăm dovadă în a-l înțelege pe celălalt, în a fi empatic cu celălalt fără a-l critica sau judeca. Astfel, educatoarea este necesar de a nu apare într-o postură de superioritate cu părintele

copilului dar nici în postura de beneficiar în raport cu copilul. Ca bariere care pot apărea în comunicare pot fi aspecte ce țin de comunicarea non verbală, de acordul inconștient dintre educatoare și părinte.

❖ *Relații profunde de respect reciproc* - educatoarea e necesar de a respecta copilul ca omul cu individualitatea sa. Copilul nu este nici cum un om de rang inferior. Relația cu copilul de a-i oferi libertatea și afirmarea de sine sunt primordiale. Echilibru și normalitate – atâta timp cât educatoarea reușește să realizeze un cadru adecvat pentru dezvoltare, copiii să simtă siguranța, să li se stârnească interesul, dorința de experimentare și cunoaștere, un mediu relaxant și plin de bună dispoziție, copiii vor învăța mult mai ușor ceea ce își propune educatoarea. Dar pentru asta e necesar ca educatoarea să se simtă relaxată, disponibilă și deschisă afectiv, creativă.

❖ *Abilitatea de a se descurca în relații multiple* – capacitatea nivelului de maturizare afective, trecerea de la nivelul relațiilor duale către cele multiple sunt necesare pentru educatoare. Altfel, aceasta nu are cum să nu se simtă copleșită dacă este asaltată de mai mulți copii deodată. Copiii au o mare deschidere și toleranță pentru tot ceea ce este normal și omenesc. Aceștia provin din modele de familii diferite, dar forța cu care copilul își caută sănătatea și liniștea, bunul simț natural îl face să se simtă securizat de un adult echilibrat și firesc în relațiile sale.

❖ *Armonia cu ceilalți educatoare a grupei (acolo unde există)*- educatoarele educă prin felul lor de a fi. Atâta timp cât există conflicte între educatoarele care lucrează cu aceleași copii în schimburi este foarte nepotrivit pentru copii. Copilul are nevoie de continuitate, și de un mediu coerent, capabil pentru a crea o atmosferă plăcută pentru a nu fi necesar ca, copilul să interiorizeze conflictul dintre acestea.

❖ *Capacitatea de a suporta proiecții* – un copil preșcolar nu poate să înțeleagă relațiile dezafectivizate. Acesta are nevoie de exprimare afectivă, și o nevoie de comunicare afectivă pentru a se putea adapta la un nou mediu. Educatoarea este ca o mamă blândă, calmă, ce îngrijește, se joacă, dar este și tatăl ce impune reguli, formulează cerințe. Educatoarea este cea care trebuie să poată suporta aceste proiecții. Educatoarea va încerca să înțeleagă reacțiile copilului fără a reacționa la ele (p. 58-63).

I.5. Rolul colaborării educatoare-preșcolar în dezvoltarea competențelor de comunicare ale preșcolarilor

În procesul instructiv- educativ ,prin intermediul limbajului se realizeaza transmiterea cunostintelor,largirea orizontului cu noile prezentari. Deci ,limbajul poate fi privit din doua puncte de vedere : pe de o parte ,ca mijloc de comunicare si, pe de alta parte ,ca mijloc de cunoastere .

Copilul foloseste vorbirea in fiecare zi, in fiecare clipa a vietii sale pentru formularea cerintelor , trebuintelor , a bucuriilor ,in organizarea vietii si activitatii lui.Insusindu-si limba, copilul dobandeste mijlocul prin care poate realiza comunicarea cu cei din jur in forme superioare , poate ajunge la cunoasterea tot mai deplina a realitatii obiective .

Imposibilitatea de a comunica prin limbaj ar produce o stagnare in dezvoltarea personalitatii copilului, ar modifica relatiile lui cu oamenii , cu realitatea inconjuratoare ,l-ar singulariza si impiedica in mare masura sa participe la o activitate sau alta .

La vârsta prescolară mică în activitățile de educarea limbajului și comunicării, ponderea o au activitățile de povestire a educatoarei și de

re-povestire a copiilor, în care se folosesc planșe, cărți ilustrate, jetoane ori cuburi cu imagini din povești pentru a respecta caracterul situativ al prescolarului și caracterul concret al operațiilor sale mentale.

În anii următori, sub influența exercițiilor impuse de activitățile desfășurate, a comunicării, are loc o asimilare rapidă a acțiunilor concrete și fixarea în plan mental a unor scheme de operare ce permit renunțarea la suportul material. În procesul de comunicare cu ceilalți, copilul transmite ceea ce a văzut și auzit, ceea ce a trăit, a făcut și a gândit. Astfel se constituie limbajul contextual, care este mai încheșat și mai coerent.

Este evidentă, la vârsta prescolară și funcția de orientare socială a limbajului: copilul se adresează unui interlocutor cu care poate susține o conversație. El își reglează comportamentul în funcție de ceea ce interlocutorul îi comunică, dar și în funcție de atenția ce i se acordă. Prescolarul este guraliv, dornic să comunice cu adulții, iar lipsa constantă a atenției din partea acestora, de cele mai multe ori are efecte negative asupra personalității copilului (devine negativ, timid, se închide în sine ori se manifestă violent).

În activitatea de comunicare cu copiii educatoarea trebuie să se asigure că vorbele sale vor fi bine recepționate de copii și să respecte anumite cerințe:

- să-și exerseze o dicție corectă;
- să se poziționeze optim față de copilul cărui îi se adresează sau față de grupă;
- să capteze interesul copiilor (privindu-i, zâmbindu-le, atenționându-i verbal ori prin gesturi, mimica);
- să creeze o atmosferă plăcută, propice comunicării;
- să manifeste siguranță în tot ceea ce spune;
- să-și formuleze frazele cu claritate logică;

Povestirile educatoarei au un mare rol în dezvoltarea vorbirii copiilor. Eficiența acestora în dezvoltarea vorbirii un depinde numai de conținutul celor povestite, ci și de felul în care se captează atenția copiilor, de vocea firească, nuanțată și blândă a educatoarei, de mimica și gestica și de felul în care sunt puși copiii în situația de a întrebuiți expresiile noi, de a reproduce episoade sau povestirea.

Compunerea unor povestiri după un șir de ilustrații contribuie la dezvoltarea vorbirii, a fluentei și creativității verbale. Punând mereu copilul în situația de a rezolva probleme el face apel la limbaj, îl vom obișnui să gândească, să găsească răspunsuri la întrebări.

Povestirile copiilor, fie libere, fie create de ei constituie un exercițiu eficient de educare a limbajului și de antrenare a proceselor intelectuale, dar și a exprimării independente în vorbire.

Prin intermediul imaginii copilul primește un mesaj, se exprimă asupra lui, îl comunică. În acest scop, copilul, înainte de toate trebuie deprins cu "cititul" imaginilor, trebuie învățat să recunoască anumite simboluri picturale, pentru a descifra cuvântul, pentru a ajunge la mesajul transmis. După aceasta limbajul lor devine mai bogat, relațiile de comunicare mai active, jocurile de creație mai bogate în conținut.

Jocul didactic este mijlocul cel mai eficient de dezvoltare a capacităților de comunicare verbală, deoarece el asigură o participare activă, atractivă și deconectantă. Se știe că prin joc copilul pune în acțiune toate posibilitățile sale, toate potențele sale intelectuale, fizice, morale. Jucându-se ei comunică între ei și astfel își dezvoltă limbajul, se socializează și își definesc personalitatea.

Am organizat jocuri didactice atât în cadrul activităților comune cât și în cele la liberă alegere ca: "Ce este și ce faci cu el (ea)?" , "Când se întâmplă și de ce?" , "Spune cum este?" , "Cunosti povestea?" , "Prin ce se aseamănă?" , "Jocul contrariilor" , "Spune mai departe" . Reluate sub diferite forme aceste jocuri contribuie la activizarea și îmbogățirea vocabularului și obișnuința copilului de a se exprima corect în propoziții și chiar fraze.

Pentru ca munca mea să fie cât mai eficientă, am căutat să corectez vorbirea copiilor, felul de exprimare și prin exercițiile individuale, având astfel posibilitatea să apreciez nivelul limbajului și să intervin pentru completarea și corectarea unor greșeli.

Pentru ca un copil să-și însușească limbajul, trebuie să i se vorbească. Fiecare clipă trebuie exploatată pentru a-i pune pe copii în situația de a povesti sau dialoga.

Limbajul fiind implicat în toate activitățile formative ale grădiniței, participarea activă a preșcolărilor.

propoziții și chiar fraze.

Pentru ca munca mea să fie cât mai eficientă, am căutat să corectez vorbirea copiilor, felul de exprimare și prin exercițiile individuale, având astfel posibilitatea să apreciez nivelul limbajului și să intervin pentru completarea și corectarea unor greșeli.

Pentru ca un copil sa-si insuseasca limbajul , trebuie sa i se vorbeasca . Fiecare clipa trebuie exploatata pentru a-i pune pe copii in situatia de a povesti sau dialoga .

Limbajul fiind implicat in toate activitatile formativeale gradinitei , participarea activa a preșcolarilor .

.

CAPITOLUL III. METODOLOGIA CERCETĂRII

3.1 Scopul și obiectivele cercetării

3.2 Ipotezele și variabilele

3.3 Eșantionul de participanți

3.4 Instrumente de colectare a datelor

3.5 Eșantionul de conținut

3.6. Designul cercetării

3.6.1 Pre- textul

3.6.2 Etapa experimentală

3.6.3 Post –testul

3.6.4 Descrierea prelucrării și analizei și interpretării datelor

3.1 Scopul și obiectivele cercetării

Scopul cercetării constă în elaborarea unui program de intervenție educațională pentru preșcolari.

Obiectivele cercetării

- evaluarea abilităților de comunicare la preșcolarii incluși în cercetare

- elaborarea unui program de intervenție educațional pentru dezvoltarea abilitatilor de comunicare ale preșcolarilor
- analizarea rezultatelor obținute în urma desfășurării programului de intervenție educațional propus privind dezvoltarea competențelor de comunicare .

3.2 Ipoteza și variabilele cercetării

Ipoteza cercetării .

Aplicarea programului de intervenție TITLU va duce la dezvoltarea abilitatilor de comunicare în rândul preșcolariilor.

Variabila independentă. Activitățile bazate pe colaborarea educatorului pentru dezvoltarea comunicării preșcolari

Variabilele dependente : Performanțele școlare ale copiilor

.3 Eșantionul de participanți

Eșantionul de participanți cuprinși în cercetare a fost construit din 12 preșcolari cu vârsta cuprinsă între 3 și 5 ani. Preșcolari ai grupei combinate „ Ciupercuțe vesele “din cadrul Grădiniței cu Program Normal al Școlii Gimnaziale Săcel .

Tabel III.1. Participanții incluși în cercetare

Vârsta	Băieți	Fete	Total copii după varsta	Total grup experimental
3 ani		4	3	12
4 ani	1	5	6	
5 ani	1	2	3	

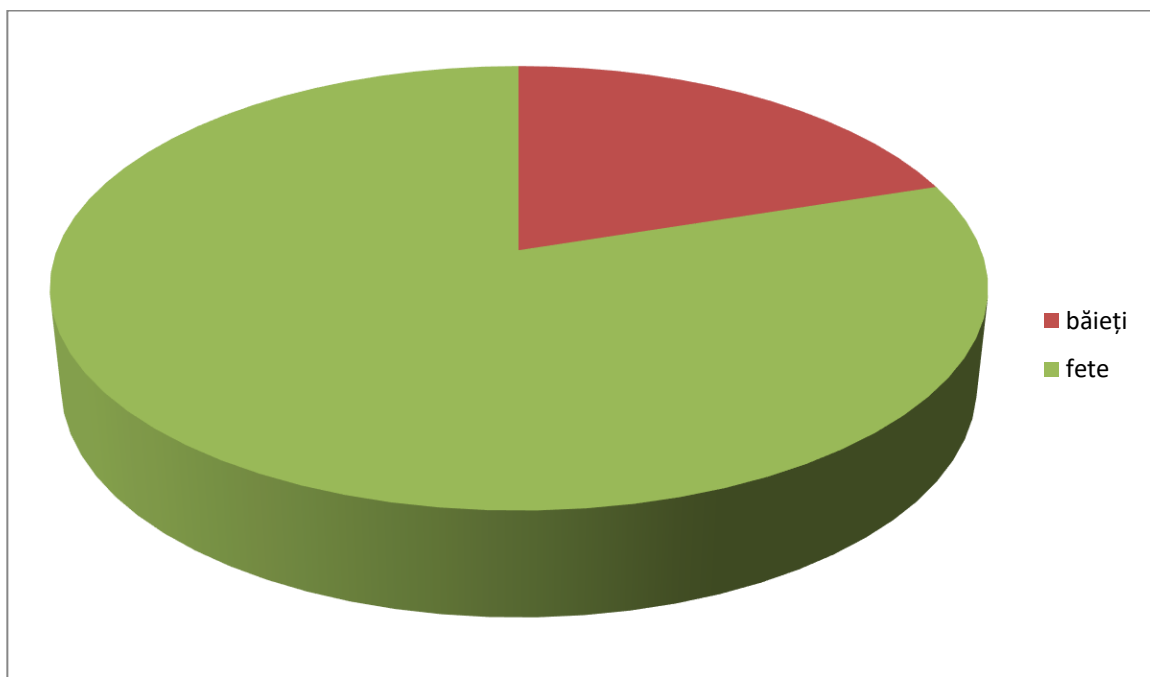

Fig. III.1. . Reprezentarea grafică a participanților incluși în cercetare

3.4 .Instrumente de colectare și măsurare a datelor

Am aplicat copiilor un chestionar bazat pe comunicare unde am urmărit ca preșcolarii să își dezvolte abilitatea de comunicare unde am observat că aceștia în momentul în care comunicas au emoții sau se simt rușinați de cei din jur .

III.5. Design-ul cercetării

Design-ul cercetării este cadrul metodelor și tehnicilor de cercetare alese de către un cercetător .Design-ul permite cercetătorului să se concentreze asupra metodelor de cercetare alese de către . eu am ales design-ul experimental în cercetarea pe care am ales-o

Etapa pre-experimentală

Etapa experimentală

Etapa post-experimentală

III.6. Eșantionul de conținut

Cum este, a fost si va fi, aici pe pamant?

PROIECT TEMATIC:
ANIMALELE SĂ IA CUVÂNTUL

Durata: 4 săptămâni

SUBTEME

Săptămâna 1

„În ogradă la bunici”

Săptămâna 2

„Hora din pădure”

Săptămâna 3

„Animale de la poli”

Săptămâna 4

„Viața în adâncuri”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII

- Motricitate grosiera si motricitate fina, in contexte de viata de familie.
- Autocontrol și expresivitate emoțională;
- Activare și manifestare a potențialului creativ;
- Premise ale citirii si scrierii, in contexte de comunicare cunoscute;
- Relatii, operatii si deductii logice in mediul apropiat;
- Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat.

COMPORAMENTENTE VIZATE

- Utilizeaza mainile si degetele, pentru utilizarea de activitati variate;
- Participa activ in jocuri, dansuri, jocuri in aer liber;
- Demonstreaza abilitati de autocontrol emotional
- Participa la experiente de lucru cu cartea, pentru cunoasterea si aprecierea cartii;
- Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare;
- Construiește noi experiente, pornind de la experiente trecute;
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
- Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii;

METODOLOGICE

INVENTAR DE RESURSE

Strategii de evaluare inițială:

discuție liberă, convorbire, exerciții

Strategii de evaluare formativă:

observația, exerciții, jocuri de rol, jocuri de mișcare, jocuri didactice, convorbiri

Strategii de evaluare sumativă:

exerciții, convorbiri, portofolii

MATERIALE:

BIBLIOTECA : carti, reviste, albume, coli, creioane

ARTA: acuarele, lipici, plastilina, hartie alba/colorata

STIINTA: planse, enciclopedii, atlase, puzzle-uri, jetoane, figurine de animale, esantioane din blana, crengute, conuri

JOC DE ROL: trusa de doctor, accesorii de vanator, accesorii pentru pescuit

CONSTRUCTII: cuburi din lemn, forme geometrice, jocuri de constructii prin tehnica STEM

BIBLIOGRAFICE:

Curriculum pentru educația timpurie, București, 2019;

Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concept și instrumente cu care operează Curriculum pentru educația timpurie 2019;

INVENTAR DE PROBLEME

Ce stii copiii despre tema propusă?

- Animalele mari și mici trăiesc în ograda bunicilor;
- În pădure trăiesc păsări și multe viețuitoare sălbatice;
- În povesti întâlnim personaje animale;
 - Există animale la Grădina Zoologică;
 - Există viețuitoare în ape;
 - Animalele domestice sunt: pisica, cainele, vaca, calul, porcul, oaia, capra, iepurele de casă ;
 - Animalele sălbatice sunt: iepurele, vulpea, ursul, lupul, ariciul, caprioara, cerbul
 - Viețuitoarele apelor sunt: peștele, calutul de mare, delfinul, balena, rechinul..

Ce nu știi copiii și vor să afle?

- Cum se hrănesc și unde se adăpostesc animalele?
- De ce oamenii îngrijesc și ocrotesc animalele?
- Să descopere noi taine ale viețuitoarelor?
- Cum pot contribui oamenii și copiii la protejarea animalelor și a mediului?

- Unele animale domestice , salbatice si marine pot asigura hrana oamenilor;
- Animalele domestice si salbatice au: cap, gat, trunchi, picioare si coada.
- Rechinul este un animal ucigaş
- Peştii au cap, trunchi, înotătoare , coadă
- În mări și oceane trăiesc diferite specii de plante și animale

COMPETENȚE SPECIFICE UNITĂȚII OR DE ÎNVĂȚARE

Comunicare și expresivitate

Sa participe activ la discutiile dintr-un grup, ascultand si intervenind in conversatie.

Gramatică

Sa aleaga imagini cu obiecte care incep cu acelasi sunet.

Comunicare scrisă

Sa recunoasca o carte dupa coperta si sa numeasca titlul si autorul acesteia.

DOMENIUL ȘTIINȚĂ

Extinderea cunostintelor despre mediul inconjurator
Sa demonstreze intelegerea notiunilor „la fel” si „diferit”

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE

Aplicarea normelor și regulilor de supravietuire, in compania animalelor
Aplicarea tehnicilor de decupare dupa contur si insirare

DOMENIUL ESTETIC-CREATIV

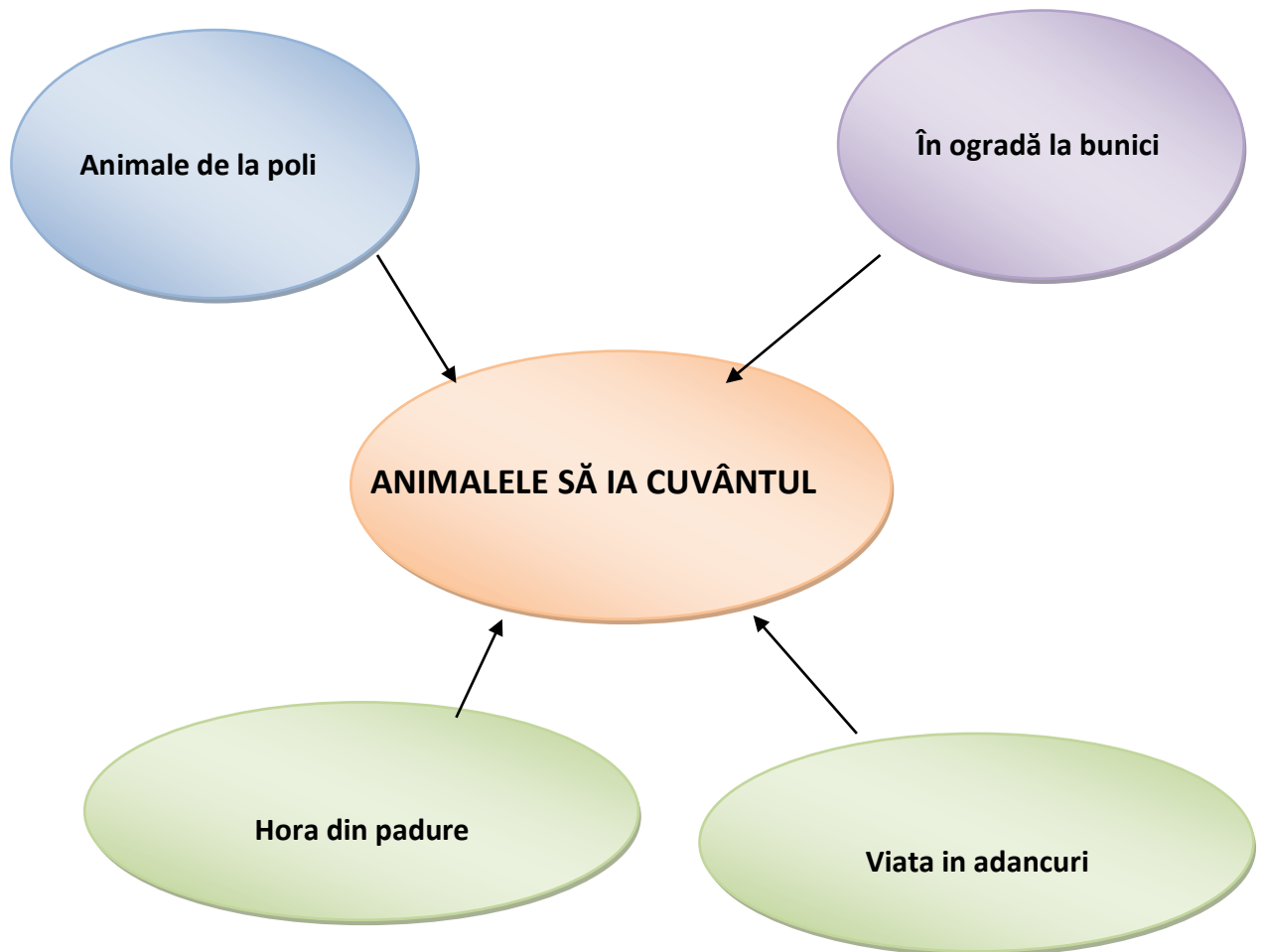
Sa aduca elemente noi, in activitati cunoscute
Sa-si exprime ideile prin activitati artistice

DOMENIUL PSIHO-MOTRIC

Sa copieze desene geometrice sau diverse alte forme(obiecte, fiinte)

HARTA PROIECTULUI TEMATIC

TEMA ANUALĂ: „Cine sunt / suntem?”

TEMA PROIECTULUI: „Vine,vine iepurașul !”

DURATA PROIECTULUI: o săptămână

ARGUMENT:

Sărbătorile sunt un prilej de bucurie, de împăcare sufletească, lumina sfântă din noaptea Învierii Mântuitorului călăuzindu-ne spre o viață mai bună, lipsită de griji.

Punctul de pornire în desfășurarea proiectului l-a constituit curiozitatea copiilor de a afla cât mai multe despre Isus și despre obiceiurile și tradițiile de Paști.

Copiii iubesc această sărbătoare nu pentru latura ei religioasă, ci pentru latura laică - venirea iepurașului cu cadouri și de aceea cu ajutorul părinților vom încerca să sădim în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semenii.

Implicarea copiilor în derularea acestui proiect va conduce la conștientizarea faptului că tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

OBIECTIVE CADRU ȘI DE REFERINȚĂ PE DOMENII EXPERIENȚIALE

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE	Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical, sintactic.	Să audieze cu atenție un text, să rețină ideile acestuia și să demonstreze că l-a înțeles; Să participe la activitățile de grup, inclusiv la activitățile de joc în calitate de vorbitor, cât și în calitate de auditor; Să-și îmbogățească vocabularul activ și pasiv pe baza experienței activității personale și a relațiilor cu ceilalți.
DOMENIUL ȘTIINȚE	Dezvoltarea operațiilor intelectuale prematematice; Dezvoltarea capacității de a înțelege și utiliza numere, cifre(1-5); Raportarea număr la cantitate participanti la număr;	Să-și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice referitoare la recunoașterea, denumirea obiectelor, cantitatea lor, clasificarea, constituirea de grupuri-mulțimi, pe baza unor însușiri comune; Să comunice impresii, idei pe baza

	Stimularea curiozității privind explicarea și înțelegerea lumii înconjurătoare.	observărilor efectuate ; Să cunoască elemente ale mediului social și cultural, poziționând elementul uman ca parte integrantă a mediului.
DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE	Îmbogățirea cunoștințelor despre materiale și caracteristicile lor, precum și despre tehnici de lucru necesare prelucrării acestora în scopul realizării unor produse simple; Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în societate, educarea abilității de a intra în relație cu ceilalți.	Să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive, să manifeste prietenie, toleranță, armonie, concomitent cu învățarea autocontrolului; Să se comporte adecvat în diferite contexte sociale; Să fie capabil să realizeze lucrări practice, inspirate din natură și viața cotidiană, valorificând deprinderile de lucru însușite; Să dobândească comportamente și atitudini igienice corecte față de propria persoană și față de alte ființe și obiecte.
DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV	Consolidarea(exersarea)unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi,modelaj; Formarea capacităților de receptare a lumii sonore și a muzicii.	Să asocieze mișcările sugerate de textul cântecului cu ritmul acestuia; Să obțină efecte plastice, forme spontane și elaborate prin tehnici specifice picturii; Să exerseze deprinderile tehnice specifice modelajului în redarea unor teme plastice; Să redea teme plastice specifice desenului.
DOMENIUL PSIHOMOTRIC	Formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice de bază și utilitar-aplicative; Formarea deprinderilor igienico-sanitare pentru menținerea stării de sănătate.	Să-și formeze o ținută corporală corectă (în poziția stând, șezând, și în deplasare); Să perceapă componentele spațio-temporale (ritm, durată, distanță,localizare); Să fie apt să utilizeze deprinderile însușite în diferite contexte.

STRATEGII DIDACTICE :

- tipuri de strategii utilizate pe parcursul derulării proiectului : mixtă, algoritmică, bazate pe joc, euristice, expositive ;

Metode și procedee : observarea spontană și dirijată, povestirea, explicația, demonstrația, exercițiul, conversația, experimentul, învățarea prin descoperire, expoziția, turul galeriei ;

Forme de organizare : frontal; pe grupe; individual ;

Modalități de evaluare utilizate pe parcursul proiectului:

- produse ale activității copiilor ;
 - fișe individuale;
- observația curentă a educatoarei ,
 - chestionarea orală ;
 - portofoliile copiilor

CREAREA CENTRULUI TEMATIC

Am amenajat un panou pe care am așezat câteva materiale menite să trezească curiozitatea copiilor (imagini cu tema de Paște, icoane, biblie pentru copii, crengi de salcie, flori naturale).

STABILIREA DIRECȚIILOR DE DEZVOLTARE

Împreună cu copiii am alcătuit harta proiectului, marcată prin imagini sugestive.

Concomitent cu întocmirea hărții am stabilit și un inventar de probleme în care am notat “CE ȘTIM?” și “CE VREM SĂ ȘTIM?”.

Harta a fost așezată la loc vizibil și la îndemâna copiilor pentru a avea posibilitatea să intervină cu modificări, dacă este cazul.

CE ȘTIM?	CE VREM SĂ ȘTIM?
<p>Care sunt obiceiurile de Paști (vopsitul ouălor și ciocnirea lor);</p> <p>De Paști copiii primesc daruri de la iepuraș;</p> <p>Mergem la biserică</p> <p>Se vopsesc ouă;</p> <p>Mama face multe pregătiri pentru masa de Paște.</p>	<p>De ce se vopsesc ouăle roșii?</p> <p>Cine este Isus?</p> <p>Cum a înviat Isus?</p> <p>Despre lumina învierii.</p> <p>Cum se salută cu aceasta ocazie?</p> <p>Legenda iepurașului de Paști.</p> <p>Cum trebuie să fim în aceste zile ?</p>

Centre de interes și materiale puse la dispoziția copiilor :

BIBLIOTECĂ	ȘTIINȚĂ	ARTĂ
<p>-cărți, reviste, jetoane, planșe, Biblia pentru copii, fișe individuale;</p> <p>creioane colorate, grafice;</p>	<p>-Biblia pentru copii; icoane, cruce, tablă magnetică, magneți, jetoane, siluete, calculator PC, CD-uri educaționale, ouă, iepurași;</p>	<p>-creioane colorate, tempera, pensule, lipici, plastilină, planșete, hârtie glasată, hârtie creponată, ouă polistiren;</p>
JOC DE ROL	CONSTRUCȚII	NISIP ȘI APĂ
<p>-căsuța păpușii, truse, seturi de jucării, șortulețe;</p>	<p>-cuburi (plastic, lemn), diferite truse de construcții; material mărunț, floricele colorate, ouă din mat. plastic, materiale din natură;</p>	<p>forme, unelte, ladă suport, jucării pentru nisip;</p>

SCRISOARE DE INTENȚIE CĂTRE PĂRINȚI

Dragi părinți,

Începând din **15.04.2019**, pe parcursul unei săptămâni, vom derula împreună proiectul tematic **„Paștele la români”**.

Dorim să ne ajutați în acest sens, să discutați cu copiii d-voastră aspecte legate de această temă (semnificația sărbătorii, simbolurile Sf. Paști, obiceiuri și tradiții).

Vă rugăm să ne fiți alături pentru buna desfășurare a proiectului în speranța că vom învăța cât mai multe lucruri despre :*"Sărbătoarea primăverii,Sărbătoarea Învierii,Sărbătoarea luminilor,*

Bucuria creștinilor..."

Vă mulțumim anticipat,

Copiii și educatoarele grupei mijlocii

;

DATA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚĂRE
LUNI	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „Vine,vine iepurasul!”</p> <p>Rutine: “Iartă-mă” - deprinderea de a-și cere iertare/scuze dacă a greșit</p> <p>Tranziții: “Sărim ca iepurașii! “</p> <p>ALA I : Artă: „Ouă roșii” - pictură</p> <p>Joc de masă: „ Iepurașul și prietenii lui ” - puzzle</p> <p>Construcții : „Coșulețe pentru ouă”</p> <p>ADE : DȘ - Activitate matematică: „Ajută iepurașul”- joc didactic matematic</p> <p>DOS - Activitate practică: „Ouă pentru Iepuraș „- decorare / ornare</p> <p>ALA II : “Dansul iepurașilor” - euritmie</p>
MARȚI	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ Cum ne salutăm de Sf. Paști ?”</p> <p>Rutine: “Te rog să îmi dai...” –</p>

	<p>deprinderea de comportament civilizată</p> <p>Tranziții: „Prinde-mă de mână, mergem împreună” – mers în perechi</p> <p>ALA I : Bibliotecă: “Citim imagini cu obiceiuri de Paști”</p> <p>Știință: “Ce conțin ouăle crude? Dar cele fierte?”</p> <p>Joc de rol: „ De-a gospodinele”</p> <p>ADE :DLC – Educarea limbajului: “De Paște” - memorizare</p> <p>DEC – Educație muzicală: “Hristos a Înviat!” – audiție, cântec</p> <p>“ Iepurașul Țup” – joc muzical, repetare</p> <p>ALA II : Jocuri de mișcare și distractive la alegerea copiilor</p>
<p>MIERCURI</p>	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ De ce se vopsesc ouăle?”</p> <p>Rutine: “Am încredere! “ - deprinderea de a manipula obiecte fragile</p> <p>Tranziții: “ Suntem ouă colorate! ”</p> <p>ALA I : Artă: “Scrisoare pentru iepuraș”- desen</p> <p>Construcții: “ Biserici” – construire prin suprapunere, cuburi de lemn</p> <p>Joc de masă: Refacem întregul din bucăți (ouă)</p> <p>ADE : DȘ – Cunoașterea mediului : “Sărbătorile de Paști” - lectură după imagini</p> <p>DPM – Educație fizică:”Săritura cu</p>

	<p>desprindere de pe ambele picioare”</p> <p>ALA II : Joc : “ Cursa iepurașilor”</p>
<p>JOI</p>	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ În așteptarea Iepurașului”</p> <p>Rutine: “Învăț o scurtă rugăciune” - deprinderea de a spune rugăciuni</p> <p>Tranziții: „Iepurașul Țup” – cântec</p> <p>ALA I : Știință: “Ouă colorate” - experiment</p> <p>Nisip și apă: “Ouă pentru Iepuraș”</p> <p>Joc de rol: “Amenajăm masa de Paști”.</p> <p>ADE: DEC - Educație plastică: “Coșul cu ouă”- modelaj</p> <p>ALA II : “Sărbătorile de Paști” – desene pe asfalt</p>
<p>VINERI</p>	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ Ce ne aduce Iepurașul?”</p> <p>Rutine: “Rugăciune înaintea mesei – micul creștin” - deprinderea de a-și face corect semnul crucii înaintea mesei</p> <p>Tranziții: “ Mergem cu pas sfios “ - exerciții de mers</p> <p>ALA I : Bibliotecă: “Să învățăm o rugăciune”</p> <p>Artă: "Suport pentru oul de Paști”</p> <p>Joc de masă: “Ajută iepurașul să ajungă la morcovi!”- labirint</p> <p>ADE : DOS - Educație pentru societate: “Ce doresc să-mi aducă iepurașul ?”- povestirea copiilor</p>

TEMA ANUALĂ: „Cine sunt / suntem?”

TEMA PROIECTULUI: „Vine, vine iepurașul ! ”

DURATA PROIECTULUI: o săptămână

ARGUMENT:

Sărbătorile sunt un prilej de bucurie, de împăcare sufletească, lumina sfântă din noaptea Învierii Mântuitorului călăuzindu-ne spre o viață mai bună, lipsită de griji.

Punctul de pornire în desfășurarea proiectului l-a constituit curiozitatea copiilor de a afla cât mai multe despre Isus și despre obiceiurile și tradițiile de Paști.

Copiii iubesc această sărbătoare nu pentru latura ei religioasă, ci pentru latura laică - venirea iepurașului cu cadouri și de aceea cu ajutorul părinților vom încerca să sădim în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semenii.

Implicarea copiilor în derularea acestui proiect va conduce la conștientizarea faptului că tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

OBIECTIVE CADRU ȘI DE REFERINȚĂ PE DOMENII EXPERIENȚIALE

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE	Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical, sintactic.	Să audieze cu atenție un text, să rețină ideile acestuia și să demonstreze că l-a înțeles; Să participe la activitățile de grup, inclusiv la activitățile de joc în calitate de vorbitor, cât și în calitate de auditor; Să-și îmbogățească vocabularul activ și pasiv pe baza experienței activității personale și a relațiilor cu ceilalți.
DOMENIUL	Dezvoltarea operațiilor	Să-și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice referitoare la

ȘTIINȚE	<p>intelectuale prematematice;</p> <p>Dezvoltarea capacității de a înțelege și utiliza numere, cifre(1-5);</p> <p>Raportarea număr la cantitate și a cantității la număr;</p> <p>Stimularea curiozității privind explicarea și înțelegerea lumii înconjurătoare.</p>	<p>recunoașterea, denumirea obiectelor, cantitatea lor, clasificarea, constituirea de grupuri-mulțimi, pe baza unor însușiri comune;</p> <p>Să comunice impresii, idei pe baza observărilor efectuate ;</p> <p>Să cunoască elemente ale mediului social și cultural, poziționând elementul uman ca parte integrantă a mediului.</p>
DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE	<p>Îmbogățirea cunoștințelor despre materiale și caracteristicile lor, precum și despre tehnici de lucru necesare prelucrării acestora în scopul realizării unor produse simple;</p> <p>Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în societate, educarea abilității de a intra în relație cu ceilalți.</p>	<p>Să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive, să manifeste prietenie, toleranță, armonie, concomitent cu învățarea autocontrolului;</p> <p>Să se comporte adecvat în diferite contexte sociale;</p> <p>Să fie capabil să realizeze lucrări practice, inspirate din natură și viața cotidiană, valorificând deprinderile de lucru însușite;</p> <p>Să dobândească comportamente și atitudini igienice corecte față de propria persoană și față de alte ființe și obiecte.</p>
DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV	<p>Consolidarea(exersarea)unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi,modelaj;</p> <p>Formarea capacităților de receptare a lumii sonore și a muzicii.</p>	<p>Să asocieze mișcările sugerate de textul cântecului cu ritmul acestuia;</p> <p>Să obțină efecte plastice, forme spontane și elaborate prin tehnici specifice picturii;</p> <p>Să exerseze deprinderile tehnice specifice modelajului în redarea unor teme plastice;</p> <p>Să redea teme plastice specifice desenului.</p>
DOMENIUL PSIHOMOTRIC	<p>Formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice de bază și utilitar-aplicative;</p> <p>Formarea deprinderilor igienico-sanitare pentru</p>	<p>Să-și formeze o ținută corporală corectă (în poziția stând, șezând, și în deplasare);</p> <p>Să perceapă componentele spațio-temporale (ritm, durată, distanță,localizare);</p> <p>Să fie apt să utilizeze deprinderile însușite în</p>

	menținerea stării de sănătate.	diferite contexte.
--	--------------------------------	--------------------

STRATEGII DIDACTICE :

- tipuri de strategii utilizate pe parcursul derulării proiectului : mixtă, algoritmică, bazate pe joc, euristice, expozitive ;

Metode și procedee : observarea spontană și dirijată, povestirea, explicația, demonstrația, exercițiul, conversația, experimentul, învățarea prin descoperire, expoziția, turul galeriei ;

Forme de organizare : frontal; pe grupe; individual ;

Modalități de evaluare utilizate pe parcursul proiectului:

- produse ale activității copiilor ;
- fișe individuale;
- observația curentă a educatoarei ,
- chestionarea orală ;
- portofoliile copiilor

CREAREA CENTRULUI TEMATIC

Am amenajat un panou pe care am așezat câteva materiale menite să trezească curiozitatea copiilor (imagini cu tema de Paște, icoane, biblie pentru copii, crengi de salcie, flori naturale).

STABILIREA DIRECȚIILOR DE DEZVOLTARE

Împreună cu copiii am alcătuit harta proiectului, marcată prin imagini sugestive.

Concomitent cu întocmirea hărții am stabilit și un inventar de probleme în care am notat “CE ȘTIM?” și “CE VREM SĂ ȘTIM?”.

Harta a fost așezată la loc vizibil și la îndemâna copiilor pentru a avea posibilitatea să intervină cu modificări, dacă este cazul.

CE ȘTIM?	CE VREM SĂ ȘTIM?
----------	------------------

Care sunt obiceiurile de Paști (vopsitul ouălor și ciocnirea lor); De Paști copiii primesc daruri de la iepuraș; Mergem la biserică Se vopsesc ouă; Mama face multe pregătiri pentru masa de Paște.	De ce se vopsesc ouăle roșii? Cine este Isus? Cum a înviat Isus? Despre lumina învierii. Cum se salută cu aceasta ocazie? Legenda iepurașului de Paști. Cum trebuie să fim în aceste zile ?
---	---

Centre de interes și materiale puse la dispoziția copiilor :

BIBLIOTECĂ -cărți, reviste, jetoane, planșe, Biblia pentru copii, fișe individuale; creioane colorate, grafice;	ȘTIINȚĂ -Biblia pentru copii; icoane, cruce, tablă magnetică, magneți,jetoane, siluete, calculator PC,CD-uri educaționale, ouă,iepurași;	ARTĂ -creioane colorate, tempera,pensule,lipici, plastilină,planșete,hârtie glasată,hârtie creponată,ouă polistiren;
JOC DE ROL -căsuța păpușii,truse, seturi de jucării, șortulețe;	CONSTRUCȚII -cuburi (plastic, lemn), diferite truse de construcții; material mărunt, floricele colorate, ouă din mat. plastic, materiale din natură;	NISIP ȘI APĂ -forme,unelte,ladă suport,jucării pentru nisip;

SCRISOARE DE INTENȚIE CĂTRE PĂRINȚI

Dragi părinți,

Începând din **15.04.2019**, pe parcursul unei săptămâni , vom derula împreună proiectul tematic „**Paștele la români**”.

Dorim să ne ajutați în acest sens, să discutați cu copiii d-voastră aspecte legate de această temă (semnificația sărbătorii, simbolurile Sf. Paști, obiceiuri și tradiții) .

Vă rugăm să ne fiți alături pentru buna desfășurare a proiectului în speranța că vom învăța cât mai multe lucruri despre : "*Sărbătoarea primăverii,Sărbătoarea Învierii,Sărbătoarea luminilor, Bucuria creștinilor...*"

Vă mulțumim anticipat,

Copiii și educatoarele grupei mijlocii

BIBLIOGRAFIE:

- *"Programa activităților instructive-educative în grădinița de copii"*, Ed. V & I Integral București, 2000;
- *"Metoda proiectelor la vârste timpurii"*, Preda Viorica, Ed. Miniped, București 2002;
- *"Elemente de educație religioasă pentru învățământul preșcolar"*-Vol.II, București, 1999;

DATA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚĂRE
LUNI	<p>ADP – Întâlnirea de dimineață: „Vine,vine iepurasul!”</p> <p>Rutine: “Iartă-mă” - deprinderea de a-și cere iertare/scuze dacă a greșit</p> <p>Tranziții: “Sărim ca iepurașii! “</p> <p>ALA I : Artă: „Ouă roșii” - pictură</p> <p>Joc de masă: „ Iepurașul și prietenii lui ” - puzzle</p> <p>Construcții : „Coșulețe pentru ouă”</p> <p>ADE : DȘ - Activitate matematică: „Ajută iepurașul”- joc didactic matematic</p> <p>DOS - Activitate practică: „Ouă pentru Iepuraș „– decorare / ornare</p> <p>ALA II : “Dansul iepurașilor” – euritmie</p>
MARȚI	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ Cum ne salutăm de Sf. Paști ?”</p> <p>Rutine: “Te rog să îmi dai...” – deprinderea de comportament civilizat</p> <p>Tranziții: „Prinde-mă de mână,mergem împreună” – mers în perechi</p> <p>ALA I : Bibliotecă: “Citim imagini cu obiceiuri de Paști”</p> <p>Știință: “Ce conțin ouăle crude? Dar cele fierte?”</p> <p>Joc de rol: „ De-a gospodinele”</p> <p>ADE :DLC – Educarea limbajului: “De Paște” - memorizare</p> <p>DEC – Educație muzicală: “Hristos a Înviat!” – audiție,cântec “ Iepurașul Țup” – joc muzical,repetare</p> <p>ALA II : Jocuri de mișcare și distractive la alegerea copiilor</p>
MIERCURI	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ De ce se vopsesc ouăle?”</p> <p>Rutine: “Am încredere! “ - deprinderea de a manipula obiecte fragile</p> <p>Tranziții: “ Suntem ouă colorate! ”</p> <p>ALA I : Artă: “Scrisoare pentru iepuraș”-desen</p> <p>Construcții: “ Biserici” – construire prin suprapunere, cuburi de lemn</p> <p>Joc de masă: Refacem întregul din bucăți (ouă)</p> <p>ADE : DȘ – Cunoașterea mediului : “Sărbătorile de Paști” - lectură după imagini</p> <p>DPM – Educație fizică:”Săritura cu desprindere de pe ambele picioare”</p> <p>ALA II : Joc : “ Cursa iepurașilor”</p>
	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ În așteptarea Iepurașului”</p> <p>Rutine: “Învăț o scurtă rugăciune” - deprinderea de a spune rugăciuni</p> <p>Tranziții: „Iepurașul Țup” – cântec</p>

JOI	<p>ALA I : Știință: “Ovă colorate” - experiment Nisip și apă: “Ovă pentru Iepuraș” Joc de rol: “Amenajăm masa de Paști”.</p> <p>ADE: DEC – Educație plastică: “Coșul cu ouă”- modelaj ALA II : “Sărbătorile de Paști” – desene pe asfalt</p>
VINERI	<p>ADP - Întâlnirea de dimineață: „ Ce ne aduce Iepurașul?” Rutine: “Rugăciune înaintea mesei – micul creștin” - deprinderea de a-și face corect semnul crucii înaintea mesei Tranziții: “ Mergem cu pas sfios “ - exerciții de mers</p> <p>ALA I : Bibliotecă: “Să învățăm o rugăciune” Artă: "Suport pentru oul de Paști” Joc de masă: “Ajută iepurașul să ajungă la morcovi!”- labirint</p> <p>ADE : DOS - Educație pentru societate: “Ce doresc să-mi aducă iepurașul ?”- povestirea copiilor ALA II : Plimbare cu scop recreativ</p>

Proiect tematic

„Zvon de primăvară”

ARGUMENT:

Primăvara este anotimpul revenirii naturii la viață. Acest anotimp își dezvăluie în fața noastră, încet, încet, toate minunatiile și toate frumusețile naturii. Păsările revin voioase la cuiburile lor, bucurându-se de vremea frumoasă și însorită.

Și copiii sunt mai vioi, mai zburdalnici, mai doritori de a observa, cerceta, descoperi transformările care au loc în natură primăvara.

Pornind de la aceste idei, am hotărât să derulăm proiectul tematic

„Zvon de primăvară”.

TEMA ANUALĂ: ”Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI: „Zvon de primăvară”

S₁: „Veniți, dragi păsări, înapoi”

S₂: „Chipul primăverii”

NIVELUL GRUPEI: Nivelul I

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII

- Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare;
 - Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
 - Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate;
- Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;
 - Conceptul de sine;
 - Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;
 - Activare și manifestare a potențialului creativ;
 - Mesaje orale în diverse situații de comunicare;
- Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă);
 - Manifestarea unei atitudini pozitive față de limba română;
 - Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat;
- Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat;
 - Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare.

COMPORTEMENTE VIZATE

- Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;
- Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii;

- Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice;
- Exprimă recunoașterea și respectarea asemănărilor și a deosebirilor dintre oameni;
 - Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediul apropiat;
 - Exersează, cu sprijin, autoaprecierea pozitivă, în diferite situații educaționale;
 - Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
 - Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
 - Demonstrează simț muzical ritmic, armonic prin cântec, joc cu text și cânt, dans etc.
 - Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă);
 - Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare;
 - Participă la experiențe de lucru cu cartea, pentru cunoașterea și aprecierea cărții;
 - Asimilează unele elemente ale scrisului și folosește diferite modalități de comunicare grafică și orală pentru transmiterea unui mesaj;
- Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc, în situații uzuale, în calitate de vorbitor;
 - Exersează și extinde progresiv vocabularul;
- Utilizează structurile orale însușite în contexte familiare, cunoscute (ex. în cadrul jocurilor de rol, sau în dramatizări, teatru de păpuși, etc.);
- Identifică elementele caracteristice ale unor fenomene/relații din mediul apropiat
 - Construiește noi experiențe, pornind de la experiențe trecute;
- Identifică posibile răspunsuri/soluții la întrebări, situații - problemă și provocări din viața proprie și a grupului de colegi;
 - Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația;
 - Efectuează operații de seriare, grupare, clasificare, măsurare a obiectelor;
 - Evidențiază caracteristicile unor obiecte localizate în spațiul înconjurător;
- Demonstrează cunoașterea poziției omului în univers, ca parte a lumii vii și ca ființă social.

**CENTRE DE INTERES DESCHISE ȘI MATERIALELE PUSE LA
DISPOZIȚIE COPIILOR:**

**BIBLIOTEC
Ă**

pliante,
planșe,
jetoane ce
reprezintă
diferite
aspecte din
anotimpul
primăvara;
din viața
păsărilor
călătoare;

- cărți cu
povești și
poezii
despre
primăvară

- fișe de
lucru;

- imagini
film/cd;

ARTĂ

-coli de hârtie, foi de desen;

creioane colorate;

acuarele, pensule;

plastilină, planșetă;

-carioci;

hârtieglasată, creponată;

lipici/aracet;

bețișoare;

CONSTRUCȚII

-cuburi de plastic/lemn;

-truse de jucării din plastic de diferite
mărimi, forme, culori;

-trusa Lego;

-materiale din natură;

**JOC
DE ROL**

-truse de
jucării;

-păpuși;

-jucării de

**ȘTIINȚ
Ă**

-albume, reviste;

-pliante cu aspecte de
primăvară;

-siluete;

JOC DE MASĂ

-cuburi cu
imagini/puzzle;

-seturi
jetoane/imagini

pluș/plastic; -atlas botanic; ;
 rochițe, materiale din natură;
 halate, alte
 accesorii;

INVENTAR DE PROBLEME:

<i>Ce știu copiii?</i>	<i>Ce nu știu și doresc să afle?</i>
<ul style="list-style-type: none"> - afară se încălzește, - începe să înverzească natura, - ne îmbrăcăm mai subțire, - înfloresc florile, copacii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ce se întâmplă în natură primăvara (iarbă, flori, pomi, insecte) - Care sunt vestitorii primăverii? - De ce se întorc păsările călătoare? - De ce înfloresc pomii? - De ce primăvara reînvie natura la viață?

FORMA DE ORGANIZARE: frontală, pe grupe, individual;

RESURSE

- **Umane:** preșcolarii grupei, educatoare, părinți
- **Materiale:** cărți, pliante, planșe, jetoane ce reprezintă diferite aspecte din activitățile mamei; culegeri de poezii; fișe de lucru, imagini film/CD, DVD, video-proiector, calculator, aparat foto, casetofon, hârtie glasată; creioane colorate; acuarele; plastilină; planșete; lipici/aracet; foi de lucru;
- **Temporale:** 2 săptămâni

S₁: „Veniți, dragi păsări, înapoi”

S₂: „Chipul primăverii”

METODE ȘI PROCEDEE:

conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, observația, investigația, instructajul, turul Galeriei,

SCRISOARE DE INTENȚIE

Dragi părinți,

Stimați părinți, în perioada ce urmează, vom desfășura proiectul tematic „Zvon de primăvară”. Doresc să îmbogățesc sfera de cunoștințe a copiilor cu lucruri interesante despre aspecte legate de schimbările în natură, în anotimpul primăvara, despre vestitorii primăverii.

Vă rog să discutați cu copiii despre aceste aspecte și importanța lor. Dacă aveți materiale (pliante, jetoane, reviste) legate de tema noastră, vă rugăm să ne ajutați pe perioada derulării proiectului.

Vă mulțumim pentru înțelegere și contăm pe sprijinul dumneavoastră.

Educatorea și preșcolarii grupei

CREAREA CENTRULUI TEMATIC

Va fi realizat într-un colț al grupei. Pentru început acesta va cuprinde materiale menite să trezească curiozitatea copiilor. Pe măsura desfășurării proiectului, centrul tematic se va îmbogăți simțitor cu diverse materiale aduse de părinți, copii și alte persoane, precum și cu lucrările acestora.

BIBLIOGRAFIE:

- Noul Curriculum pentru Invățământul Preșcolar
- „Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani,-Coordonator: Dr. Mihaela Ionescu, Ed. VANEMONDE;
- Ghid de bune practici

S1: „Veniți, dragi păsări, înapoi”

Data	Activități
Luni	ADP: Intalnirea de dimineata :”Surprizele primaverii”;

	<p>Tranzitii: "În pădure pe cărare" - joc cu text și cânt</p> <p>ALA: Biblioteca : "Ghicitori despre primavara"</p> <p>Constructii : "mozaic - Ghiocelul";</p> <p>Arta : "Vine,vine Primavara " - dactilopictură</p> <p>ADE: DS : "Primavara iar se-arata" - lectura dupa imagini</p> <p>ALA: "Cursa iepurașilor " - joc de mișcare</p>
Marți	<p>ADP: Întâlnirea de dimineață: "Graiul rândunelelor!"</p> <p>Tranziții: "Rândunelele își iau zborul" - exerciții de mișcare</p> <p>"Grăuncioarele în coș" - exercițiu de mișcare</p> <p>"Cip-cirip" – joc onomatopeic</p> <p>ALA: Artă (DOS): "Cuibul rândunicii"- lipire</p> <p>Joc de masă: "În lumea rândunelelor" – din jumătăți întregul</p> <p>Știință: „Pene mari, pene mici,, - sortare</p> <p>ADE: DȘ- Activitate matematică „Rândunele mari, rândunele mici” - joc didactic</p> <p>DOS - activitate practică „Cuibul rândunicii"- lipire</p> <p>ALA Euritmie: "Dansul animalelor"</p>

Miercuri	<p>ADP: - Intalnirea de dimineata "Am visat-o pe Zana Primăvară";</p> <p>Tranzitii:"Unu , doi, trei..."-joc cu text și cânt</p> <p>ALA:Stiinta: "De ce s-a topit zapada";</p> <p>Nisip si apa: " Urmele berzei";</p> <p>Constructii : "Casuta randunicii"</p> <p>Artă „Rândunica” – modelaj</p> <p>ADE -DEC:"Rândunica a sosit" cantec</p> <p>ALA: "Ghioceii îți șoptesc" – joc distractiv</p>
Joi	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Păsările au sosit!"</p> <p>Tranziții „Formează întregul” - joc de mișcare</p> <p>ALA Construcții „Cuiburi pentru păsări”</p> <p>Joc de masă „Umbra potrivită”</p> <p>Artă „Rândunica” – colorare în contur</p> <p>ADE: DLC: "Rănunica" - memorizare</p> <p>DPM Săritura în adâncime Joc:„Broscuțele sar în lac”</p> <p>ALA: Concurs de ghicitori: „Păsări călătoare”</p>
Vineri	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Hrană pentru păsările”</p> <p>Tranziții „Pregătiți de zbor” -joc de mișcare</p>

	<p>ALA Joc de rol: „Să hrănim păsărelele”</p> <p>Joc de masă „Păsări călătoare” – puzzle</p> <p>Joc de masa: „Berze și rândunele” - puzzle</p> <p>ADE: DEC „Barza și rândunica” - modelaj</p> <p>ALA: „Păsări călătoare” – joc de mișcare</p>
--	---

S2: „Chipul primăverii”

Data	Activități
Luni	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Primăvara”,</p> <p>Tranziții „Buchețele” -joc de grupare</p> <p>ALA : Artă „Ghiocelul” - dactilopictură</p> <p>Joc de rol „De-a grădinarii”</p>

	<p>Joc de masă „Sortăm imagini cu anotimpul primăvara”</p> <p>ADE Activitate integrată DȘ+DEC</p> <p>DȘ „Primăvara – Ce vezi în imagine?”(lectură după imagini)</p> <p>DEC „Înfloresc grădinile”(cântec)</p> <p>ALA: „La cules de ghiocei” – joc de mișcare</p>
21.03.2023	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Ghiocelul”</p> <p>Tranziții „Cercul cu ghiocei” exerciții de mișcare</p> <p>ALA Bibliotecă „Legenda ghiocelului”-povestirea educatoarei</p> <p>Artă „Ghiocei”-lipire</p> <p>Joc de rol „Ofer un mărtișor”</p> <p>ADE DȘ „Un ghiocel, mai mulți ghiocei”-joc didactic</p> <p>ALA: „Cursa Ghiocelilor” – joc de mișcare</p>
Miercuri	<p>ADP: Intalnirea de dimineata “Cum e vremea primavara?”</p> <p>Tranzitii:”Zboară, zboară”- joc distractiv</p> <p>ALA:Stiinta:”Ce stim despre schimbarea anotimpului”;</p> <p>Arta: “Coloram imagini cu primavara”;</p> <p>Joc de masa: “Aspecte de</p>

	<p>primăvară” -alege si grupeaă</p> <p>ADE: DLC+DEC: “Ghiocelul “de Gr. Vieru –poezie ; “Vestitorul primaverii “ pictura</p> <p>ALA: “Vântul și ghiociei”-joc distractiv</p>
Joi	<p>ADP: Intalnirea de dimineata :”Bucuriile primaverii”;</p> <p>Tranzitii: “Câte unul pe cărare, mergem să udăm o floare!”-exerciții de mers și frământare de limbă</p> <p>ALA: Constructii plane: Ronduri cu flori”;</p> <p>Joc de rol: „De-a rândunelele”</p> <p>Artă: Ghiociei” - modelaj</p> <p>ADE: DPM: traseu aplicativ „Pe cărările prămăverii”</p> <p>ALA: Frământări de limbă</p>
Vineri	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Povestea copăcelului – primăvara”</p> <p>Tranziții „Copăcelul”-cântec</p> <p>ALA: Știință „Primăvara în grădină”(fișă de lucru)</p> <p>Artă „Crenguța înmugurită” – modelaj</p> <p>Construcții: „Castelul Zânei Primăvara”</p> <p>ADE: DOS „Crenguța înflorită” – aplicație</p> <p>ALA: “Așa DA, așa NU!”-joc exercițiu</p>

Proiect tematic

„Zvon de primăvară”

ARGUMENT:

Primăvara este anotimpul revenirii naturii la viață. Acest anotimp își dezvăluie în fața noastră, încet, încet, toate minunatiile și toate frumusețile naturii. Păsările revin voioase la cuiburile lor, bucurându-se de vremea frumoasă și însorită.

Și copiii sunt mai vioi, mai zburdalnici, mai doritori de a observa, cerceta, descoperi transformările care au loc în natură primăvara.

Pornind de la aceste idei, am hotărât să derulăm proiectul tematic „Zvon de primăvară”.

TEMA ANUALĂ: ”Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI: „Zvon de primăvară”

S₁: „Veniți, dragi păsări, înapoi”

S₂: „Chipul primăverii”

NIVELUL GRUPEI: Nivelul I

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII

- Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare;
- Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
- Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate;
- Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;
- Conceptul de sine;
- Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;
- Activare și manifestare a potențialului creative;
- Mesaje orale în diverse situații de comunicare;
- Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă);
- Manifestarea unei atitudini pozitive față de limba română;
- Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat;
- Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat;
- Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare.

COMPORTEMENTE VIZATE

- Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;
- Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii;
- Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice;
- Exprimă recunoașterea și respectarea asemănărilor și a deosebirilor dintre oameni;
- Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediul apropiat;
- Exersează, cu sprijin, autoaprecierea pozitivă, în diferite situații educaționale;
- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
- Demonstrează simț muzical ritmic, armonic prin cântec, joc cu text și cânt, dans etc.
- Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă);

- Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare;
- Participă la experiențe de lucru cu cartea, pentru cunoașterea și aprecierea cărții;
- Asimilează unele elemente ale scrisului și folosește diferite modalități de comunicare grafică și orală pentru transmiterea unui mesaj;
- Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc, în situații uzuale, în calitate de vorbitor;
- Exersează și extinde progresiv vocabularul;
- Utilizează structurile orale însușite în contexte familiare, cunoscute (ex. în cadrul jocurilor de rol, sau în dramatizări, teatru de păpuși, etc.);
- Identifică elementele caracteristice ale unor fenomene/relații din mediul apropiat
- Construiește noi experiențe, pornind de la experiențe trecute;
- Identifică posibile răspunsuri/soluții la întrebări, situații - problemă și provocări din viața proprie și a grupului de colegi;
- Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația;
- Efectuează operații de seriere, grupare, clasificare, măsurare a obiectelor;
- Evidențiază caracteristicile unor obiecte localizate în spațiul înconjurător;
- Demonstrează cunoașterea poziției omului în univers, ca parte a lumii vii și ca ființă social.

**CENTRE DE INTERES DESCHISE ȘI MATERIALELE PUSE LA DISPOZIȚIE
COPILOR:**

<p style="text-align: center;">BIBLIOTECĂ</p> <p>- pliante, planșe, jetoane ce reprezintă diferite aspecte din anotimpul primăvara; din viața păsărilor călătoare;</p> <p>- cărți cu povești și poezii despre primăvară</p> <p>- fișe de lucru;</p> <p>- imagini film/cd;</p>	<p style="text-align: center;">ARTĂ</p> <p>-coli de hârtie, foi de desen;</p> <p>-creioane colorate;</p> <p>-acuarele, pensule;</p> <p>-plastilină, planșetă;</p> <p>-carioci;</p> <p>-hârtie glasată, creponată;</p> <p>-lipici/aracet;</p> <p>-bețișoare;</p>	<p style="text-align: center;">CONSTRUCȚII</p> <p>-cuburi de plastic/lemn;</p> <p>-truse de jucării din plastic de diferite mărimi, forme, culori;</p> <p>-trusa Lego;</p> <p>-materiale din natură;</p>
<p style="text-align: center;">JOC DE ROL</p> <p>-truse de jucării;</p> <p>-păpuși;</p> <p>-jucării de pluș/plastic;</p> <p>-rochițe, halate, alte accesorii;</p>	<p style="text-align: center;">ȘTIINȚĂ</p> <p>-albume, reviste;</p> <p>-pliante cu aspecte de primăvară;</p> <p>-siluete;</p> <p>-atlas botanic;</p> <p>-materiale din natură;</p>	<p style="text-align: center;">JOC DE MASĂ</p> <p>-puzzle-uri;</p> <p>-cuburi cu imagini/puzzle;</p> <p>-seturi jetoane/imagini;</p>

INVENTAR DE PROBLEME:

<i>Ce știu copiii?</i>	<i>Ce nu știu și doresc să aflu?</i>
<ul style="list-style-type: none">- afară se încălzește,- începe să înverzească natura,- ne îmbrăcăm mai subțire,- înfloresc florile, copacii.	<ul style="list-style-type: none">- Ce se întâmplă în natură primăvara (iarbă, flori, pomi, insecte)- Care sunt vestitorii primăverii?- De ce se întorc păsările călătoare?- De ce înfloresc pomii?- De ce primăvara reînvie natura la viață?

FORMA DE ORGANIZARE: frontală, pe grupe, individual;

RESURSE

- **Umane:** preșcolarii grupei, educatoare, părinți
- **Materiale:** cărți, pliante, planșe, jetoane ce reprezintă diferite aspecte din activitățile mamei; culegeri de poezii; fișe de lucru, imagini film/CD, DVD, video-proiector, calculator, aparat foto, casetofon, hârtie glasată; creioane colorate; acuarele; plastilină; planșete; lipici/aracet; foi de lucru;
- **Temporale:** 2 săptămâni
S₁ : „Veniți, dragi păsări, înapoi”
S₂: „Chipul primăverii”

METODE ȘI PROCEDEE:

conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, observația, investigația, instructajul, turul Galeriei,

SCRISOARE DE INTENȚIE

Dragi părinți,

Stimați părinți, în perioada ce urmează, vom desfășura proiectul tematic „Zvon de primăvară”. Doresc să îmbogățesc sfera de cunoștințe a copiilor cu lucruri interesante despre aspecte legate de schimbările în natură, în anotimpul primăvara, despre vestitorii primăverii.

Vă rog să discutați cu copiii despre aceste aspecte și importanța lor. Dacă aveți materiale (pliante, jetoane, reviste) legate de tema noastră, vă rugăm să ne ajutați pe perioada derulării proiectului.

Vă mulțumim pentru înțelegere și contăm pe sprijinul dumneavoastră.
Educatorea și preșcolarii grupei

CREAREA CENTRULUI TEMATIC

Va fi realizat într-un colț al grupei. Pentru început acesta va cuprinde materiale menite să trezească curiozitatea copiilor. Pe măsura desfășurării proiectului, centrul tematic se va îmbogăți simțitor cu diverse materiale aduse de părinți, copii și alte persoane, precum și cu lucrările acestora.

S1: „Veniți, dragi păsări, înapoi”

Data	Activități
Luni	ADP: Intalnirea de dimineata :”Surprizele primaverii”; Tranzitii:”În pădure pe cărare”-joc cu text și cânt ALA: Biblioteca : “Ghicatori despre primavara” Constructii : “mozaic -Ghiocelul”; Arta : “Vine,vine Primavara ” -dactilopictură ADE: DS :”Primavara iar se-arata”- lectura dupa imagini ALA:”Cursa iepurașilor “- joc de mișcare
Marti	ADP: Întâlnirea de dimineață: ”Graul rândunelelor!” Tranziții: ”Rândunelele își iau zborul” -exerciții de mișcare ”Grăuncioarele în coș”- exercițiu de mișcare ”Cîp-cirip” – joc onomatopeic ALA:Artă (DOS): ”Cuibul rândunicii”- lipire Joc de masă: ”În lumea rândunelelor” – din jumătăți întregul Știință: „Pene mari, pene mici, - sortare ADE: DȘ– Activitate matematică „Rândunele mari, rândunele mici” - joc didactic DOS - activitate practică „Cuibul rândunicii”- lipire ALA Euristică: ”Dansul animalelor”
Miercuri	ADP: - Intalnirea de dimineata “Am visat-o pe Zana Primăvară”; Tranzitii:”Unu , doi, trei...”-joc cu text și cânt ALA:Stiinta: “De ce s-a topit zapada”; Nisip si apa: “ Urmele berzei”; Constructii : “Casuta randunicii” Artă „Rândunica” – modelaj ADE -DEC:”Rândunica a sosit” cantec ALA: “Ghiocelii îți șoptesc” – joc distractiv
Joi	ADP Întâlnirea de dimineață, „Păsările au sosit!” Tranziții „Formează întregul” -joc de mișcare ALA Construcții „Cuiburi pentru păsări”

	<p>Joc de masă „Umbra potrivită”</p> <p>Artă „Rândunica” – colorare în contur</p> <p>ADE: DLC: ”Rănunica” -memorizare</p> <p>DPM Săritura în adâncime Joc:„Broscuțele sar în lac”</p> <p>ALA: Concurs de ghicitori: „Păsări călătoare”</p>
Vineri	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Hrană pentru păsărele”</p> <p>Tranziții „Pregătiți de zbor” -joc de mișcare</p> <p>ALA Joc de rol:„Să hrănim păsărelele”</p> <p>Joc de masă „Păsări călătoare” – puzzle</p> <p>Joc de masa:”Berze și rândunele”-puzzle</p> <p>ADE: DEC ”Barza și rândunica” - modelaj</p> <p>ALA: „Păsări călătoare” – joc de mișcare</p>

S2: „Chipul primăverii”

Data	Activități
Luni	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Primăvara”,</p> <p>Tranziții „Buchetele”-joc de grupare</p> <p>ALA : Artă „Ghiocelul” -dactilopictură</p> <p>Joc de rol „De-a grădinarii”</p> <p>Joc de masă „Sortăm imagini cu anotimpul primăvara”</p> <p>ADE Activitate integrată DȘ+DEC</p> <p>DȘ „Primăvara – Ce vezi în imagine?”(lectură după imagini)</p> <p>DEC „Înfloresc grădinile”(cântec)</p> <p>ALA: „La cules de ghiocci” –joc de mișcare</p>
Mărti	<p>ADP Întâlnirea de dimineață, „Ghiocelul”</p> <p>Tranziții „Cercul cu ghiocci” exerciții de mișcare</p> <p>ALA Bibliotecă „Legenda ghiocelului”-povestirea educatoarei</p> <p>Artă „Ghiocci”-lipire</p> <p>Joc de rol „Ofer un mărtișor”</p> <p>ADE DȘ „Un ghiocel, mai mulți ghiocci”-joc didactic</p> <p>ALA: „Cursa Ghiocilor” – joc de mișcare</p>
Miercuri	<p>ADP: Intalnirea de dimineata “Cum e vremea primavara?”</p> <p>Tranzitii:”Zboară, zboară”- joc distractiv</p> <p>ALA:Stiinta:”Ce stim despre schimbarea anotimpului”;</p> <p>Arta: “Coloram imagini cu primavara”;</p> <p>Joc de masa: “Aspecte de primăvară” -alege si grupeaă</p>

	ADE: DLC+DEC: “Ghiocelul “de Gr. Vieru –poezie ; “Vestitorul primaverii “ pictura ALA: “Vântul și ghiociei”-joc distractiv
Joi	ADP: Intalnirea de dimineata :”Bucuriile primaverii”; Tranzitii: “Câte unul pe cărare, mergem să udăm o floare!”-exerciții de mers și frământare de limbă ALA: Constructii plane: Ronduri cu flori”; Joc de rol: „De-a rândunelele” Artă: Ghiociei” - modelaj ADE: DPM: traseu aplicativ „Pe cărările primăverii” ALA: Frământări de limbă
Vineri	ADP Întâlnirea de dimineață, „Povestea copăcelului – primăvara” Tranziții „Copăcelul”-cântec ALA: Știință „Primăvara în grădină”(fișă de lucru) Artă „Crenguța înmugurită” – modelaj Construcții: „Castelul Zânei Primăvara” ADE: DOS „Crenguța înflorită” – aplicație ALA: “Așa DA, așa NU!”-joc exercițiu

5.1 ETAPA PREXPERIMENTALĂ

5.1 Etapa prexperimentală au rolul de a stabili nivelul existent al grupei în momentul începerii experimentului didactic și se stabilește grupele experimentale (doar o grupă).Ca modalitate de lucru am utilizat testul de control,de evaluare inițială.În consecință am aplicat acest test doar grupei mele deoarece nu a existat grupa de control,doar experimentală.

Etapa experimentală

TEMA ANUALA: “CÂND/CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ”

“FRUMUSEȚE ȘI PARFUM DE PRIMĂVARĂ

Test de evaluare inițială

Competențe generale: Recunoaște și formează cuvinte cu litera G

Obiective operaționale:

O1:să recunoască litera G din cuvinte

O2:să formeze cuvinte care încep cu litera G.

O3: Să coloreze litera G

O4: Să denumească floarea de primăvară care începe cu litera G.

1.Denumeste floarea:

2. Colorează litera "G".Și spune cuvinte care încep cu această litera:

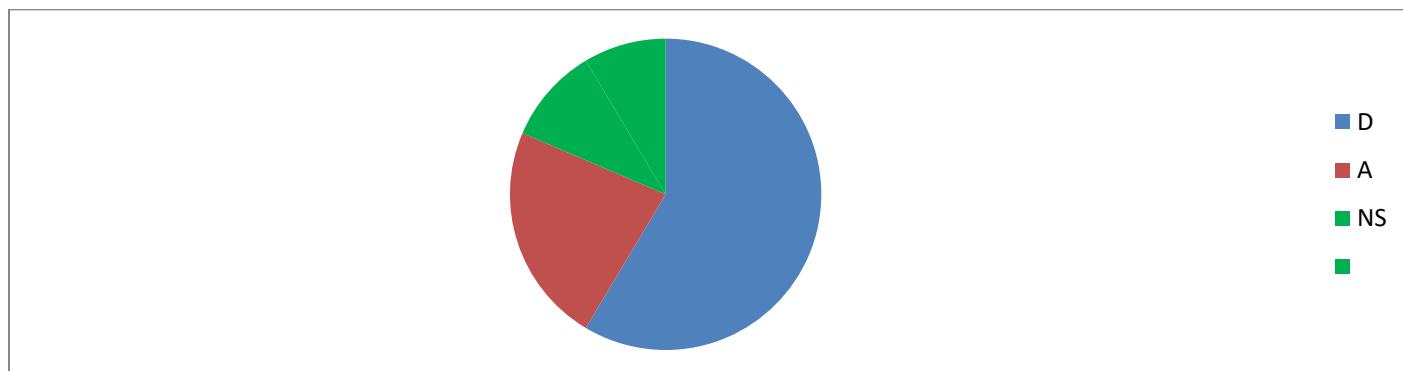
3. Uneste punctele și colorează petalele în mod corespunzător

În urma aplicării testului de evaluare inițială 1. au fost obținute următoarele date:

Comportamente măsurabilă	Număr copii	Procent
Comportament atins(A)	3	25,1

Comportament în dezvoltare(D)	5	33,3
Necesită sprijin (NS)	4	41,6

Diagrama

În urma aplicării testului de evaluare inițială nr.1 din copiii se poate observa că 50% au obținut doar comportament în dezvoltare, 33,3% au obținut comportament atins iar 25,1au necesitat sprijin.

5.2 ETAPA EXPERIMENTALĂ

A constat în introducerea la grupa experimentală a variabilei independente respectiv s-a abordat modul de a comunica prin valorificarea metodei proiectului tematic, astfel proiectarea, realizarea, evaluarea au fost realizate din perspectiva modificari propuse.

În aceasta etapa am desfășurat tematic "FLORI ȘI CULORI DE PRIMĂVARĂ" unde am derulat mai multe activități de comunicare cum ar fi "Primavara anotimpul renasterii"-observarea anotimpului prin comunicare dar și prin jocul didactic "Primăvara a sosit, florile au înflorit" observare spontană "Flori din lumea întreagă" scenetă, "Primim și dăruim flori"-joc de rol

Preșcolarii au descoperit felul în care omul are un efect pozitiv sau negativ asupra naturii. În cadrul desfășurării acestui proiect am mai evidențiat și importanța comunicării "Detectivii naturii", "Natura dăruiește și îngrijește"

Apoi la finalul proiectului tematic "FLORI ȘI CULORI DE PRIMĂVARĂ" am aplicat un test de evaluare formativă.

Tema proiectului: "CÂND/CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ"

Subtemă: "FLORI VESELE ȘI GINGAȘE"

Test de evaluare formativă

Comportamente măsurabile: Stimularea continuă a activității de învățare spontană și formarea abilităților practice în vederea desfășurării unor activități utile mediului înconjurător, formarea unui comportament comunicativ.

Obiective operaționale:

01 - să încercuiască anotimpurile sugerate

- 02 - să aleagă dintre imagini florile de primăvară
- 03- să enumere părțile componenților plantelor
- 04- să enumere acțiuni de protecție a mediului înconjurător

1. Încercuiește cu maro imaginea anotimpului dedicat primăverii

2. Recunoaște florile de primăvară .

3. Povestește care este floarea ta preferată și cui ai dăruia floarea ?

4. Enumeră trei acțiuni pentru a face pământul fericit .

TABELUL 3 . Descriptori de performanță

ITEMI	Comportament atins	Comportament în dezvoltare	Necesită sprijin
1.1	Recunoaște și încercuiește anotimpurile sugerate	Recunoaște anotimpul sugerat	Încercuiește anotimpul sugerat
1.2	Descrie floarea preferată și cui ar dăru-i-o	Descrie floarea	Spune doar cui ar da floarea
1.3	Enumeră 3 acțiuni pentru a face pământul fericit	Enumeră 3 acțiuni pentru a face pământul fericit	Enumeră 1. Acțiune pentru a face pământul fericit

Conversiunea comportamentelor:

C.A=3 răspunsuri corecte

C.D=2răspunsuri corecte

N.S=1răspuns corect

Etaplele experimentului psihopedagogic/didactic desfășurat au fost următoarele:

•**Etapa preexperimentală(pretestul)** a avut rolul de a stabili nivelul existent în momentul inițierii experimentului psihopedagogic,atât la eșantionul experimental,cât și la cele de control. Am urmărit cunoștințele pe care le au copiii despre anotimpul primăvara,comunicând cât mai mult cu preșcolarii

Inregistrarea datelor la pretest:

a)Organizarea și prezentarea datelor

Tabelul4. Centralizatorul rezultatelor la eșantionul experimental:

Conportamente măsurabile	Număr de copii	Valoare procentuală
N.S	2	16,7%
C.D	4	33,3%
C.A	6	50%

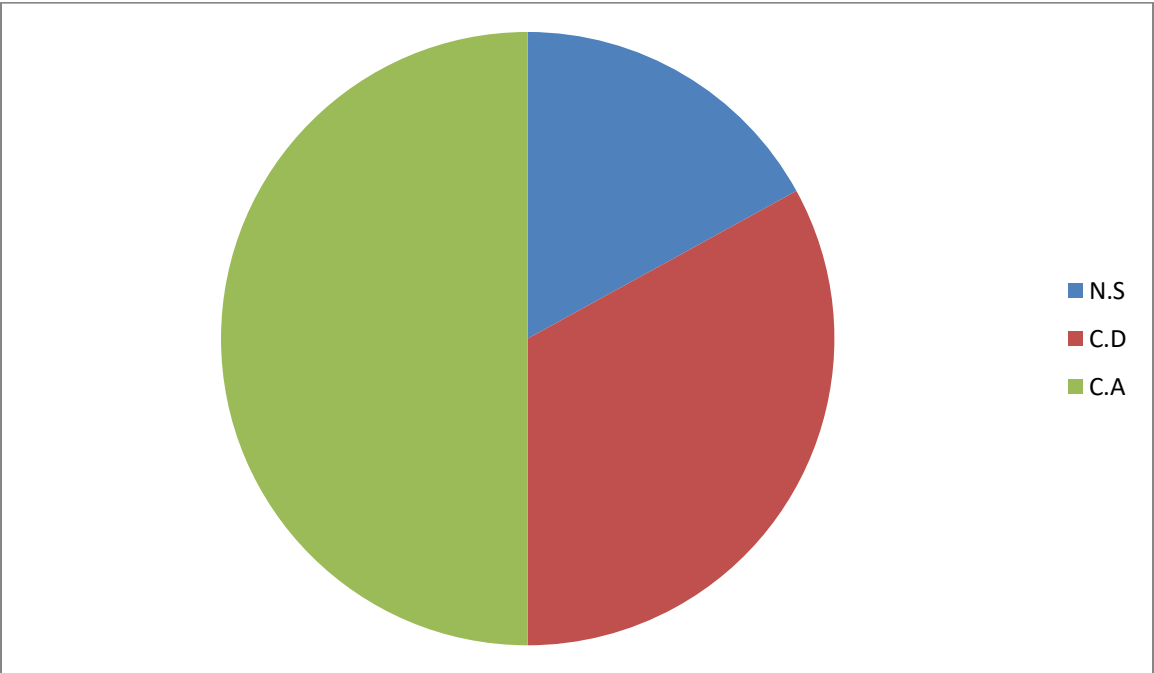
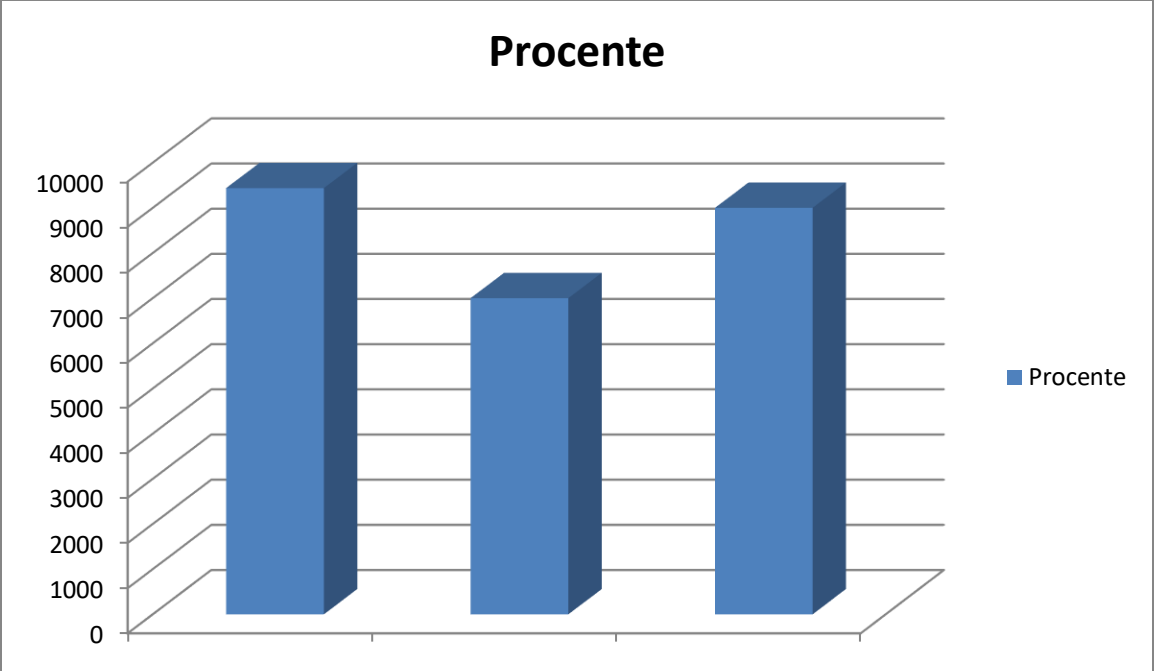

Fig9- calificative pretest eșanton experimental

Figura 9 reprezintă grupele a eșantionului experimental în urma aplicării pretestului (evaluare inițială).

Din cei 12 copii testați, 6 copii au obținut comportamentul atins ceea ce reprezintă 50% din numărul total al copiilor, 4 preșcolari au obținut comportament în dezvoltare ceea ce reprezintă 33,3% din numărul total al copiilor, iar 2 copii au avut nevoie de sprijin ceea ce reprezintă 16,7% din numărul total de preșcolari (așa cum reiese din histograma clasei). Cele mai multe greșeli s-au făcut la itemul 1 la selecția și colorarea imaginilor care sugerează anotimpul primăvara. La itemul 2 și 3 s-au făcut foarte puține greșeli, iar 4 și 5 greșelile au fost minore.

Etapa experimentală/Etapa experimentului formativ

A constat în introducerea la grupa experimentală a variabilei independente, respectiv s-a abordat curriculum-ul prin valorificarea metodei proiectului tematic.

Etapa postexperimentală/Posttestul

Activitățile organizate în ultima săptămână au avut ca scop principal evaluarea cunoștințelor dobândite prin derularea acestui proiect și am urmărit măsura în care au fost implementate obiectivele propuse, am urmărit să identific modificările care au avut loc în dezvoltarea nivelului de creativitate al preșcolarilor supuși acestui experiment didactic. Am aplicat un test de evaluare la DS (cunoașterea mediului) la fel ca și cel din pretest doar puțin mai amplu.

TEST DE EVALUARE NR. 3 FINALĂ

TEMA ANULUI: “CÂND/CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?”

SSUBTEMA: “O floare, o culoare, SOS natura!”

Competență generală: Formarea unui comportament ecologic față de mediul înconjurător;

Transpunerea impresiilor, trăirilor personale despre natură; mediul înconjurător prin diferite activități;

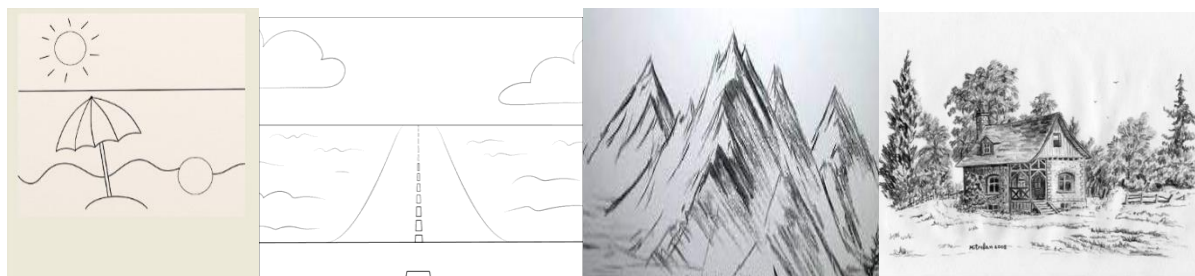
Obiective operaționale:

- O1: să recunoască mediul naturi în care și-a petrecut vacanța;
- O2: să recunoască și să grupeze animalele domestice și sălbatice;
- O3: să identifice anotimpurile după simbolurile prezente;
- O4: să identifice părțile unei plante;
- O5: să stabilească valoarea de adevăr a unor propoziții

TEST DE EVALUARE

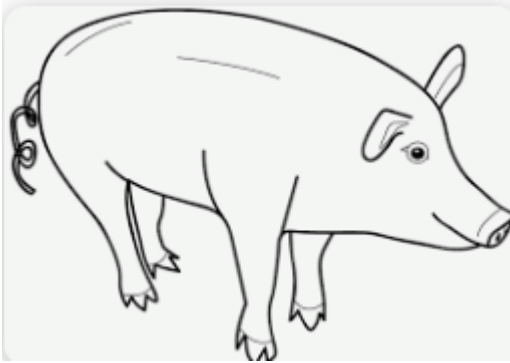
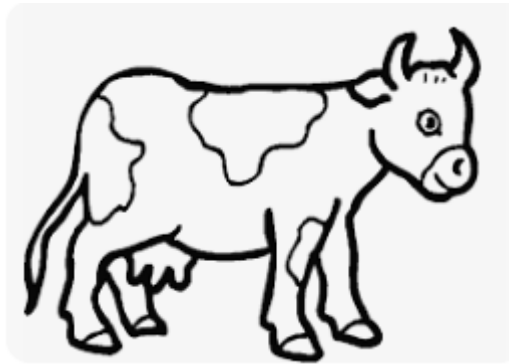
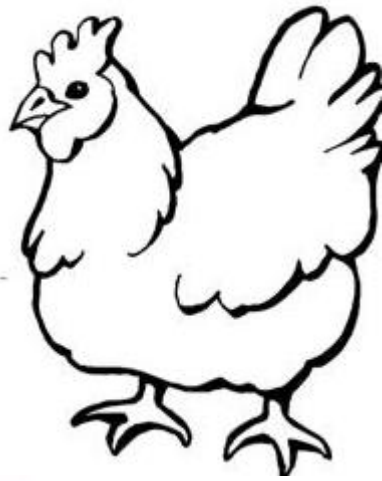
Domeniul științe (Cunoașterea mediului)

1. Colorează caseta din dreptul imaginii care seamănă cu locul în care ți-ai petrecut

2. În plimbările tale,precis ai întâlnit diverse animale.Grupează-le în tabel,după indicația dată.

Animale domestice	Animale sălbatice

Adevărat (A) sau fals (F)?

a) Barza, cocorii și rândunelele sunt călătoare.

b) Fructele și legumele conțin multe vitamine și săruri minerale.

c) Primăvara natura se trezește la viață.

d) Laleaua, zambila și ghiocelul sunt flori de vară.

e) Anul școlar începe primăvara.

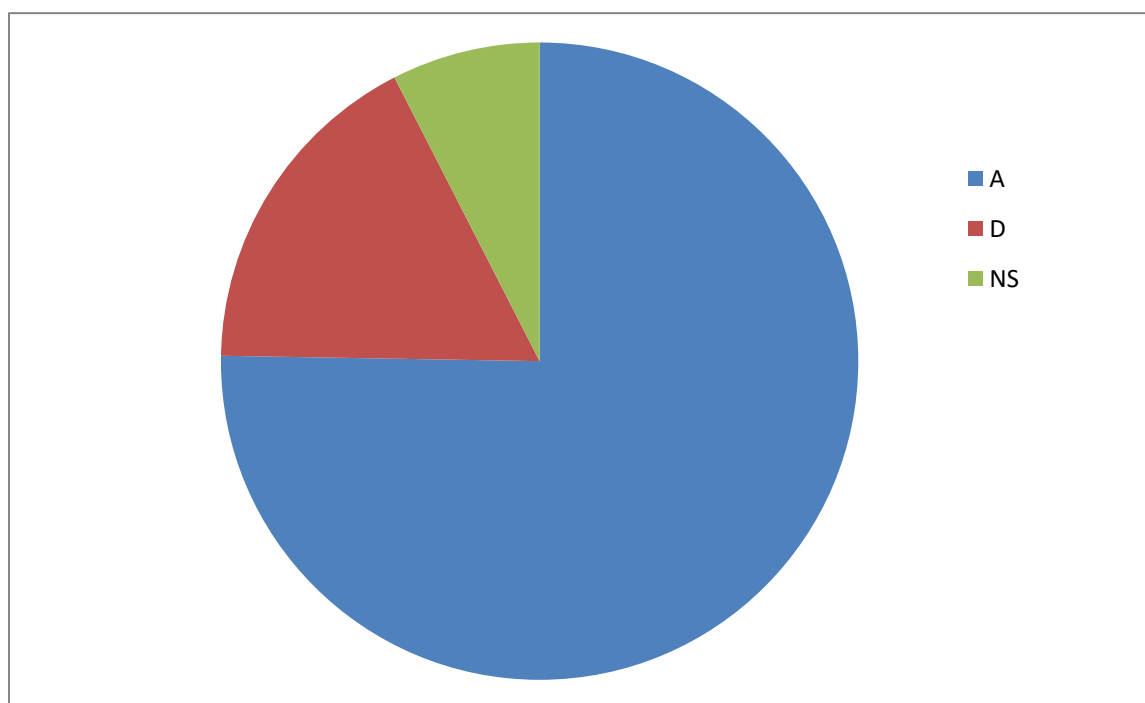
f) Plantele pot trăi fără apă.

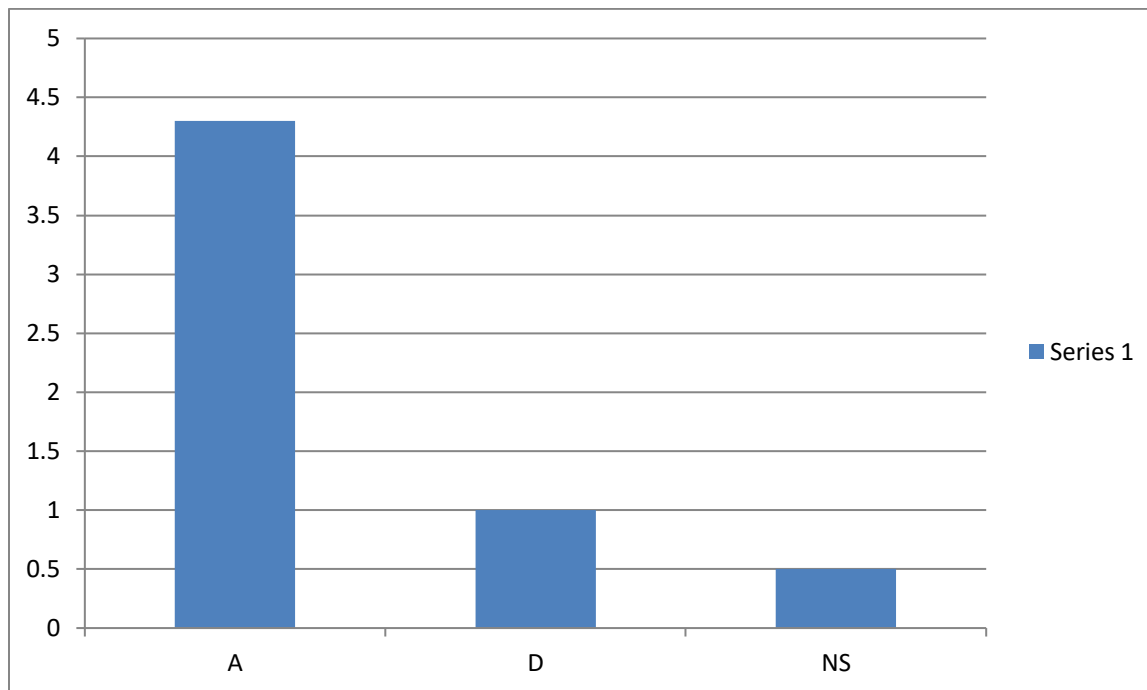
ITEMI	Comportament atins	Comportament în dezvoltare	Necesită sprijin
1.	Recunoaște toate locurile în care și-a petrecut vacanța;	Recunoaște două din locurile în care și-a petrecut vacanța;	Recunoaște unul din locurile în care și-a petrecut vacanța;
2.	Grupează corect animalele domestice și pe cele sălbatice-8 situații;	Grupează corect animalele domestice și pe cele sălbatice- 6 situații;	Grupează corect animalele domestice și pe cele sălbatice-4 situații;
3 II.	Identifică cele patru anotimpuri și lunile aferente fiecăruia;	Identifică cele patru anotimpuri și lunile aferente fiecăruia, cu 2-3 omisiuni sau greșeli;	Identifică un anotimp cu lunile aferente;
4 I2.	Scrie corect toate părțile componente ale plantei	Scrie corect 3 din părțile componente ale plantei	Scrie corect una din părțile componente ale plantei
5 I3.	Identifică toate enunțurile adevărate sau false;	Identifică 4 din enunțurile adevărate sau false;	Identifică 2 din enunțurile adevărate sau false

Pentru a se observa eficiența experimentului s-au luat în considerare din perspectiva cercetării pentru comparare doar itemii I, II, III din cadrul testului, deoarece aceștia erau elocvenți pentru cercetător, pentru verificarea presupusă de posttest.

În urma aplicării testului de evaluare finală nr,3 au fost obținute următoarele date :

Comportamente măsurabile	Nr.de copii	Procent
A-comportament atins	9	83,3%
D-comportament în dezvoltare	2	16,6%
NS-necesită sprijin	1	8,33%

În urma aplicării testului de evaluare finală nr.3 din cei 12 copii se poate observa că 75% au obținut comportament atins, 16,6% au obținut comportament în dezvoltare și 8,33% necesită sprijin.

Capitolul IV

Analiza și interpretarea datelor

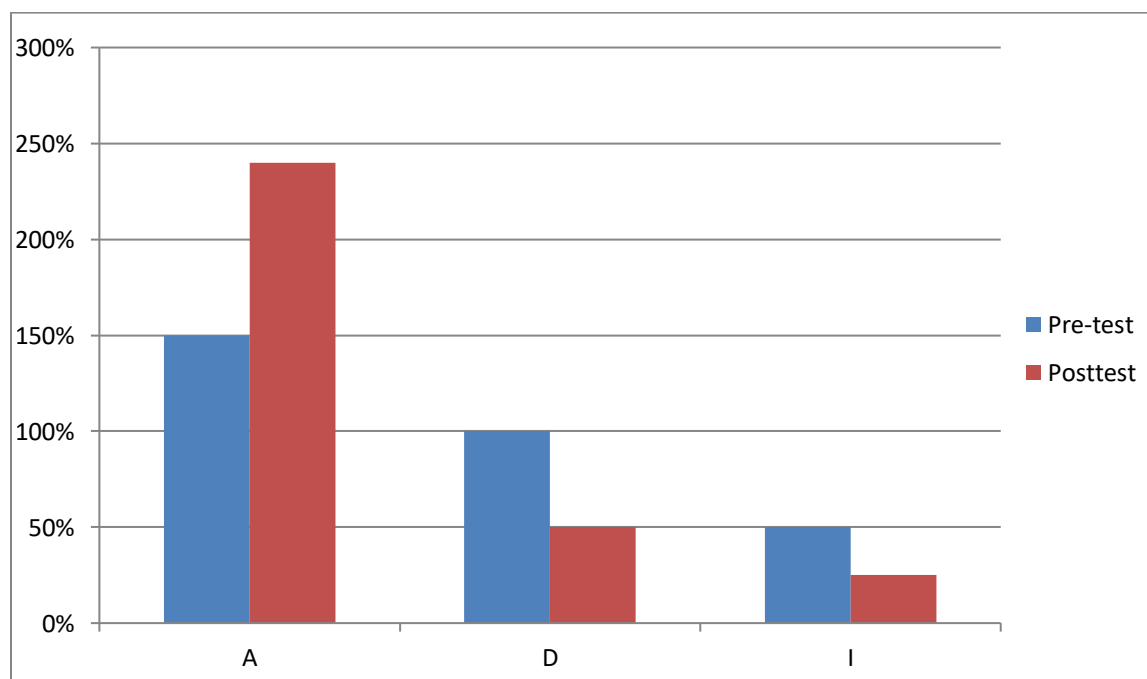
Copiii de vârstă preșcolară percep comunicarea ca fiind modul în care își exprimă gândurile, sentimentele, trăirile. Unul din mijloacele intuitive prin care copiii își pot dezvolta latura comunicativă este prin intermediul proiectelor tematice, a fișelor de lucru, poveștilor, atlaselor.

Activitățile educației bazate pe dezvoltarea comunicării îi ajută pe preșcolari la formarea intelectuală, le dezvoltă simțul estetic și în același timp își capătă stima de sine, curajul, dezvoltarea limbajului.

În cadrul activităților desfășurate în acest sens am folosit ca metodă principală am folosit observarea și cunoașterea mediului pentru a comunica cât mai mult cu preșcolarii.

În cele ce urmează am realizat o prezentare comparativă a datelor obținute de către eșantionul experimental, la testul inițial și la cel final. Am arătat că introducerea în cadrul activităților bazate de cunoaștere a mediului preșcolarii ajung să-și dezvolte latura comunicativă făcând referire la testul de evaluare inițială și testul de evaluare finală am constatat că fiecare participant la acest experiment educațional a acumulat măcar un punct în dezvoltarea sa.

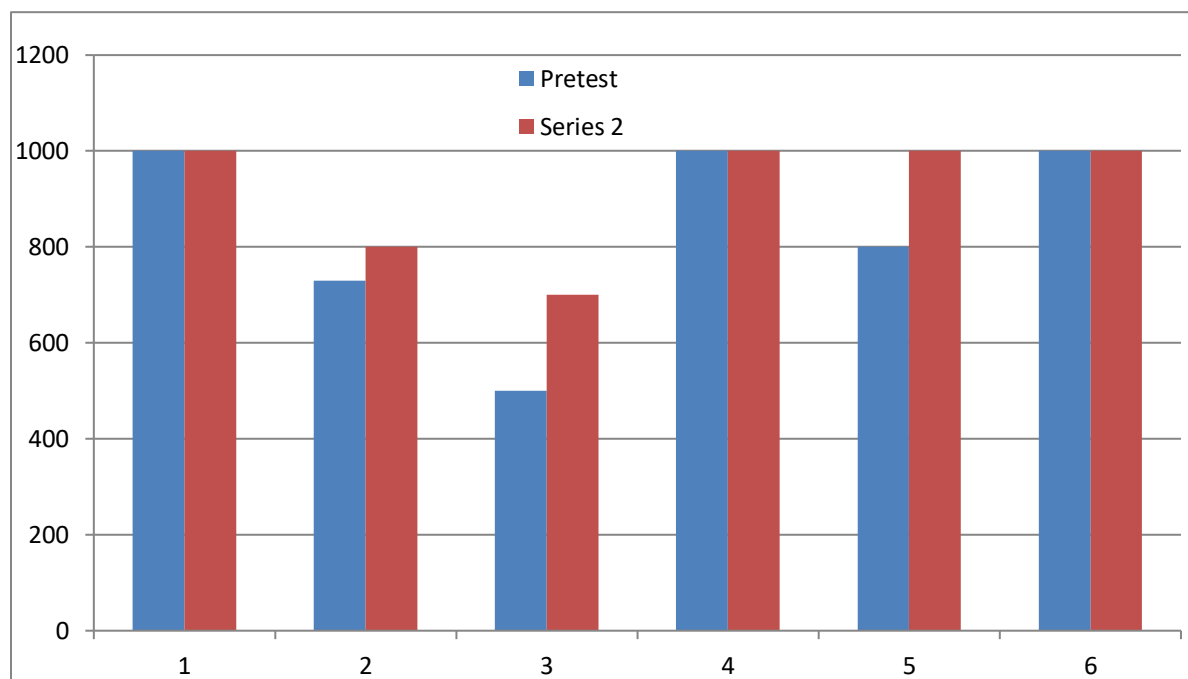
Realizând figura de mai jos se poate observa că toți cei 12 preșcolari au înregistrat progrese vizibile semnificative.

În etapa pretest 2 copii erau în faza incipientă de dezvoltare socio-emoțională, iar în etapa finală doar un copil se mai afla în această fază de dezvoltare.

La sfârșitul experimentului 9 copii se află în faza atinsă a dezvoltării emoționale față de 6 copii în etapa pretest, La acest nivel în Faza de dezvoltare după posttest se află 2 copii față de 5 copii în etapa de pretest.

Progresul fiecărui copil se poate vedea în figura de mai jos :

Aproape toți copii și-au dezvoltat competențe de comunicare pe care mi le-am propus în activitățile desfășurate pe parcursul experimentului.

Aproape toți copii au obținut 70% după etapa experimentală ceea ce înseamnă că și-au dezvoltat competențe conjunctive dar și socio-emoționale.

Apreciez că preșcolarii și-au format premisele de comunicare și în societate la formarea deprinderi și îndemânări tehnice reușind să le zdruncine convingerile.

În educație, comunicarea este vitală: modul în care noi, profesorii, reușim să comunicăm cu copiii este direct responsabil de comportamentele acestora. Pentru ca actul de comunicare să fie de calitate, este necesar ca fiecare profesor să asculte, să observe, să analizeze, să controleze calitatea mesajului și să se exprime în funcție de copil.

Un profesor bun trebuie să știe calea pe care s-o aleagă pentru ca relația profesor-copil să fie cât mai eficientă. Profesorul trebuie să-i dea încredere copilului în forțele sale, să prindă curaj, să-l facă să se implice în relația de comunicare, să reușească să-l antreneze într-o discuție constructivă. E necesar ca, copiilor să li se transmită setea de cunoaștere, acea disponibilitate și flexibilitate în gândire, dorința de comunicare. Profesorul trebuie să țină seama de opiniile copiilor, de dorințele acestora, de personalitatea fiecăruia în parte. Copiii trebuie considerați niște persoane responsabile, cărora li se acordă un anumit credit.

O bună educație presupune construirea unei relații pozitive cu cel pe care dorim să îl educăm. Pentru a ne face ascultați, este necesar să ascultăm, să ținem cont de particularitățile de vârstă și individuale ale copilului, de părerile, sentimentele, nevoile și interesele lui, să îl înțelegem și să îi oferim un mediu plăcut și liniștit, în care să se simtă în siguranță. Acest lucru nu înseamnă că nu trebuie să stabilim anumite reguli. Copilul trebuie să aibă libertate, dar să țină cont, totodată, de anumite limite. Relația dintre adult și copil trebuie să fie una de înțelegere reciprocă. Copilului trebuie să i se explice faptul că așa cum adultul îi oferă sprijin și respect, tot la fel trebuie să facă și el la rândul său, iar acest lucru presupune tocmai respectarea unor norme.

Pentru că sunt profesor pentru învățământ preșcolar o să mă refer la relația educatoare-copil. Încă din primele zile de frecvență ale copilului în grădiniță, între educatoare și copii se stabilesc anumite relații emoționale, introductive și educative, ce pun amprenta asupra psihicului și relației copil-educatoare.

Preșcolarii se formează așa cum sunt îndrumați de către educatoare, ea având un rol important în influențarea psihicului, comportamentului și educației copilului într-un anumit fel. Stabilirea unor relații corecte între educatoare și copil: „dau acestora din urmă un sentiment de siguranță, de ocrotire în cadrul mediului în care aceștia își desfășoară activitatea (grupa de copii, grădinița)” 2 .

În cadrul procesului de învățământ, la această vârstă preșcolară, între copii și educatoare se stabilesc relații distincte: stabilite între două generații diferite – vârstnice (educatoarea) și fragede (copilul preșcolar); asimetrice – este vorba de statutul și experiența educatoarei în fața copiilor ce au nevoie de orientare, educare, dirijare; ce țin de modul în care educatoarea își îndeplinește obligațiile față de copii; ce: „sunt influențate de trăsăturile de personalitate ale educatoarei” 2 .

Educatorea trebuie să fie pregătită din punct de vedere profesional, să cunoască principiile pedagogice, să respecte particularitățile de vârstă, psihologice și individuale ale copiilor, să aibă cunoștințe educative dobândite temeinic și cel mai important să iubească copii și ceea ce face. Relațiile evoluează pe măsură ce se cunosc mai bine unii pe alții (educatoarea pe copil, copilul pe educatoare, copiii între ei).

Educatorea are sarcina de a cunoaște în cel mai scurt timp, de la intrarea copilului în grădiniță, mediul din care provin copiii, anumite norme de comportament sau limbaj, pentru a putea realiza o comunicare directă cu familia și copilul. Mai mult, ea trebuie să cunoască care sunt așteptările părinților de la copil pentru a le putea adapta pe ale sale la ele, sau cel puțin pentru a încerca să fie în concordanță, pe cât posibil, cu cerințele lor. Tonalitatea în comunicarea directă cu copilul și părintele să fie joasă, să nu repete permanent aceeași informație și să aibă un comportament non-verbal neadecvat (grimasă, ridicări din umeri, lipsă de amabilitate).

Educatorea trebuie să se pună de acord și cu modul de disciplinare al copilului, prin discuții cu părinții în acest sens și o colaborare permanentă. Atât părintele cât și educatoarea, trebuie să știe că pedepsele, pentru micile ștregării ale copiilor, nu trebuie să pună copilul în insecuritate. Orice pedeapsă, muștrare, nu se dă cu furie. Există copii care sunt nemulțumiți, cu frustrări, speriați și care încearcă să atragă atenția prin orice mijloace, iar modalitatea prin care se corectează comportamentul copilului se pune întotdeauna de acord între părinți și educatoare, deoarece părintele își cunoaște cel mai bine copilul, iar educatoarea știe cum să îndrume părintele în încercarea de corectare a comportamentului copilului, datorită cunoștințelor sale pedagogice.

Așadar reușita activității din grădiniță ține de educatoare, de personalitatea ei ce însumează: dragostea acesteia față de copii, aptitudinea de a ști cum să-și apropie copiii, să-i trateze imparțial, să fie naturală, să aibă încredere în forțele proprii atunci când dorește recuperarea unui copil cu probleme, să dețină cunoștințe pedagogice însușite temeinic, să fie un model al copilului și părintelui prin comportamentul, tinuta morală și vestimentară.

Dacă nu reușim să comunicăm cu copiii noștri, atunci nu vom avea niciodată rezultate. Deprinderea de comunicare se învață, la fel ca și cea de relaționare cu lumea înconjurătoare. Ca dascăli, avem misiunea extrem de importantă de a-i ajuta pe copii să comunice pentru a evita eventualele probleme care pot apărea, pentru a evita izolarea de ceilalți, pentru a-i deschide pe elevi spre lume și spre tot ceea ce înseamnă aceasta.

În concluzie, pentru a reuși să îi dăm copilului o bună educație, trebuie în primul rând să știm cum să construim o relație pozitivă cu acesta, cum să comunicăm eficient, dându-i libertate, dar în același timp punând anumite limite, fără să abuzăm de autoritate și fără să ne lăsăm manipulați din prea multă dragoste pentru ei, ținând cont de scopurile noastre pe termen lung și nu de impulsurile de moment, oferindu-le întotdeauna un bun exemplu de urmat.

Bibliografie:

1. Alois, Gherguț „Management general și strategic în educație- ghid practic”, Editura POLIROM, 2007;
2. Barbu, Hristu ș.a. (1994) Pedagogie preșcolară, Manual pentru școlile normale, clasa a XI-a, specialitatea educatoare, Editura Didactică și Pedagogică, R.A. București;
3. Truță, E., Mardar, S. „Relația profesor- elev: blocaje și deblocaje”, Editura Aramis, 2002;
4. Dumitrana, Magdalena (2000) Copilul, familia și grădinița, Editura © Compania, București.
5. Bocos, M. (2002), Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune. Ediția II-a, revăzută, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
6. Brigean, A., Manta, M., (1988) Interdisciplinaritatea și sporirea eficienței învățării, în Revista de Pedagogie nr. 5, București
7. Cerghit, Ioan, (1997), Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București
8. Ciobotaru, M. Antonovici, S., Popescu, M și Fenichiu D.. (2008). Aplicații ale metodei proiectelor. Ed Cd Press.
8. Crețu, C., (1999), Teoria curriculumului și conținuturile educației, Editura Universității Al Ioan Cuzal, Iași
10. Cucos, C. (1996). Pedagogie. Editura Polirom, Iași
11. Oprea, C. L., (2009), Strategii didactice interactive, repere teoretice și practice, EDP
12. Dragos. V. (2010) - “Valorificarea valențelor formative ale investigației prin studiul științific în cercetări și aplicații în științele educației” coordonatori Chis V, Albulescu I. Casa Cărții de Știință
- Cluj Napoca;
13. Chis. V. (2001) Activitatea profesorului între curriculum și evaluare Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
14. Glava Adina, Catalin Glava (2002) Introducere în psihologia preșcolară", Ed. Dacia Educational, Cluj-Napoca;
15. MEC-“Educație timpurie nivel preșcolar” -Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020, Ed. Didactică și Pedagogică S. A 2020:

16.Suport pentru explicitarea și intelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculum pentru educație timpurie, 2019;

13.Revista Invățământula Primar și Prescolar nr 3-4/2018, Editura Arlequin

WEBOGRAFIE

www.didactic.ro

www.edu.ro;

www.asociatia-profesorilor.

www.scribube

www.academia.edu

